

Bratislavský KURIÉR®

Hlavný dopravný inžinier o Bratislave

str. 2

Výstavba tlačí na úbytok zelene

str. 3

Ocenili aj stavby Bratislavy

str. 5

Pri River Parku vyrastajú zmenšené Tatry

Zmenšenina jedného z tatranských vrchov by mala do najbližšej jari vyrásť pri River Parku. Ako informoval riaditeľ Bratislavského okrasňovacieho spolku (BOS) Maroš Mačuha, na Dvořákovom nábreží už vysadili dreviny typické pre Vysoké Tatry, hotové je detské ihrisko z prírodných materiálov. Súčasťou plánovaného parčíka by okrem spomínaného kopca mal byť vodopád a horský potok, okrem toho zmenšený model Reinerovej chaty. Podľa BOS sa tam budú môcť návštevníci oboznámiť aj s názvami stromov

a bylín, rastúcich v najvyšších slovenských horách. A prečo Tatry na dunajskom nábreží? „Pozemok sme na toto stvárnenie dostali k dispozícii od súkromného investora. Vznikne tak verejný parčík z čisto súkromných zdrojov, podobne ako aj inde vo svete. Napríklad, v nemeckom Stuttgarte, okrasňovací spolok vytvoril v centre mesta Čínsku záhradu, my sme sa rozhodli ísť cestou našich domácich vzorov,“ dodal Mačuha.

(I. d. s. ita)

Vizualizácia BOS

V prírodnej rezervácii máme skládku ropných produktov

Už takmer päťdesiat rokov sa v kameňolome Srdece v Devínskej Novej Vsi nachádza nebezpečná skládka tzv. kyslých gudrónov. Tie vznikajú ako vedľajší produkt rafinácie ropy a v roku 1963 ich sem vyviezli z rafinérie Apollo. Skládka sa paradoxne nachádza na území CHKO Malé Karpaty a Národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla. Má rozlohu takmer 4000 m² a objem viac ako 30 000 m³. Skládka sa venuje pozornosti už desať rokov – v októbri mal parlament prijať zákon o enviromantálnych záťažoch, ktorý by mal spraviť vý-

znamný krok k začatiu sanácie bezmála 2-tisíc kontaminovaných oblastí Slovenska, medzi nimi aj devínsku skládku gudrónov. „Čakáme na ten zákon ako na spasenie, postup je totiž taký, že najprv zákon, následne bude schválený systém čerpania štátnej pomoci,“ povedal starosta DNV Milan Jambor. „Zákon zavádza inštitút určovania zodpovednej osoby,“ vysvetľuje Vlasta Jánová – generálna riaditeľka Sekcie geológie a prírodných zdrojov Ministerstva životného prostredia SR. V prvom rade sa hľadá pôvodca znečistenia, po-

prípade právny nástupca. V prípade nemožnosti ich dohľadania sa v obmedzenej miere o znečistenie musí postarať vlastník pozemku. Ak sa nepodarí nikoho určiť, zodpovednosť prevezme ministerstvo, ktorého sa konkrétna skládka bude týkať.

Skládka gudrónov je potenciálne nebezpečná aj pre spodné vody, ich hladina je tu však v hĺbke niekoľko desiatok metrov, „nebolo preukázané, že by v okolí bol kontaminovaný nejaký zdroj vody,“ ubezpečuje Jánová.

(pokračovanie na str. 3)

DPB vyberá ochranku na 4 roky

Približne 3,4 milióna eur plánuje Dopravný podnik Bratislava (DPB) zaplatiť za komplexné zabezpečenie ochranných služieb počas najbližších štyroch rokov. Ochrana by sa mala týkať vodičov, revízorov, ďalších zamestnancov spoločnosti a jej objektov.

Bratislavské cintoríny budú otvorené do 20. h

Pre návštevníkov pietnych miest budú v týchto dňoch predĺžené otváracie hodiny. Dušičkové obdobie trvá od 25. októbra (utorok) do 3. novembra (štvrtok), počas ktorého budú všetky bratislavské cintoríny otvorené od 7. do 20. h.

Z DFNsP chce odísť takmer 120 lekárov

Ak lekári v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou (DFNsP) na Kramároch nestiahnu svoje výpovede, bude musieť nemocnica od 1. novembra prijať na ich miesta nových. V DFNsP pracuje 284 lekárov, výpoveď podalo takmer 120 z nich.

Petržalka sa priblížila k električkovej trati

Mestskí poslanci na mimoriadnom zastupiteľstve jednohlasne schválili projekt nosného systému MHD. Projekt koľajovej trate do Petržalky je tým o krok bližšie k realizácii. „Rozhodli sme o tom, že ideme pokračovať, teda pripravovať dokumentáciu, ktorá posunie projekt do realizačného štádia,“ povedal Milan Ftáčnik. Mesto musí do marca budúceho roka pripraviť dokumenty pre stavebné povolenie a výber zhotoviteľa, aby nepremeškalo možnosť požiadať o nenávratný finančný príspevok z Bruselu vo výške 80 mil. eur. Ak to mesto stihne, na jeseň budúceho roka by mala začať samotná realizácia, ktorá bude spočívať v rekonštrukcii Starého mosta a zavedení prvej časti koľajovej trate do Petržalky, teda úseku Šafárikovo nám. - Bosákova. „Roky sa o tom len rozpráva, teraz sme urobili významný krok pre to, aby sme už nerozprávali, ale začali realizovať a tie koľaj-

je do Petržalky v tomto volebnom období dovedli,“ reagoval Ftáčnik. Rozhodnutie poslancov prijal so spokojnosťou aj starosta Petržalky Vladimír Bajan, „som veľmi rád, že skončilo tridsaťročné vajatanie o metre a nosnom dopravnom systéme,“ povedal.

Poslanci odsúhlasili aj pozmeňovací návrh spoločného klubu mestských poslancov SDKÚ-DS a Most-Híd. Podľa neho by mesto malo preveriť, či v jeho mene môže konať spoločnosť Metro a.s. a zamedziť tak prípadnému nesúhlasu zo strany Bruselu. Ak by sa však obavy poslancov potvrdili a Metro a.s. by v mene mesta konať nemohlo, projekt by podľa slov primátora realizovalo mesto samo. Magistrát sa taktiež zaviazal, že bude mesačne informovať poslancov o stave realizácie projektu.

(pj)

Pekár nechce rozhodovať o pridelovaní bytov

Možnosti rozhodovať o pridelovaní nájomných bytov v Ružinovke sa vzdal tamojší starosta Dušan Pekár, informovala hovorkyňa mestskej časti Miroslava Štrosová. „V riadení samosprávy chcem presadzovať väčšiu transparentnosť,“ povedal.

O pridelovaní bytov bude po novom rozhodovať deväťčlenná komisia, ktorej členmi sú aj

zástupcovia verejnosti. Žiadosti budú okrem nich posudzovať aj členovia sociálnej komisie z radov miestnych poslancov a ružinovskí vicestarostovia. V priebehu októbra rozhodnú o tom, ktorí zo žiadateľov dostanú jeden zo sedemnástich voľných nájomných bytov vo vlastníctve mestskej časti.

(ld)

Bajan sľubuje koberce, nábytok aj plaváreň

Rada seniorov je jedným z poradných orgánov petržalského starostu Vladimíra Bajana, na poslednom stretnutí s jej členmi ich informoval aj o pripravovanom návrhu rozpočtu mestskej časti na rok 2012.

Okrem toho im povedal, že po kompletnej rekonštrukcii jednotlivých klubov dôchodcov by do nich chceli zabezpečiť nový nábytok, koberce a podlahovú krytinu. „Okrem toho je našou snahou zriadiť nový na Dvoroch.“ Členovia „rady“ sa od neho dozvedeli aj to, že sociálna výdajňa na Rovnianko-

vej 12 je otvorená už tri dni v týždni a sortiment je pestrejší. Sociálne slabší občania si tam môžu nakúpiť pomocou čipových kariet.

Seniori sa popritom zaujímali o plávanie. „Poslancom chcem navrhnúť, aby peniaze, ktoré Petržalka získala vďaka odpredaju akcií v Dexia banke, investovala budúci rok do krytej plavárne. Vytipovali sme niekoľko konkrétnych lokalít, pôjdeme do toho aj bez hlavného mesta,“ konštatoval Bajan.

(ld)

Starosta varuje pred podvodníkmi

Petržalský starosta Vladimír Bajan upozorňuje starších obyvateľov mestskej časti, najmä tých, ktorí bývajú sami, aby sa nenechali dotlačiť do prepisu bytu alebo iného majetku na cudziu osobu. Vystavujú sa tak nebezpečenstvu, že sa stanú bezdomovcami. Susedov starčekov a stareniek zase žiada,

aby si všímali, či sa okolo tých netočí nejaký špekulant, a upozornili na to miestny úrad. O byt údajne takýmto spôsobom prišla 92-ročná Petržalčanka s Alzheimerovou chorobou. Na katastrofi už v tejto súvislosti evidujú návrh na vklad na nové meno.

(ld)

Doprava v Bratislave z pohľadu hlavného dopravného inžiniera

Územný generel dopravy je základný a strategický dokument pri tvorbe nového územného plánu. Rieši stratégiu individuálnej a verejnej dopravy. Dnešný problém Bratislavy je aj v preferovaní osobných áut v prepravovaní sa z miesta na miesto. Bratislavský kuriér sa o tejto problematike rozprával s **Ing. Tiborom Schlosserom, Csc.**, ktorý vidí budúcnosť dopravy v meste práve v preferencii verejnej hromadnej dopravy a alternatívnej individuálnej dopravy.

Aká je teda podľa vás v Bratislave dopravná situácia?

Nemyslíme si, že Bratislava je v porovnaní s inými hlavnými mestami z pohľadu dopravy na tom tak zle. Keď sa vrátite napríklad z Bruselu, máte pocit, že v Bratislave v podstate žiadne problémy s dopravou nemáme. Len kvalita infraštruktúry (cesty) je katastrofálna. Doprava sa však objektívne nevníma cez využívanie osobného auta, ale ako komplexná dopravná služba. Zásada udržateľnosti dopravy je v tom, že doprava je verejná služba, a preto nikdy nebudeme v meste preferovať osobné autá. Chceme začať podporovať verejnú hromadnú dopravu a alternatívnu osobnú dopravu, teda pešiu a cyklistickú. Čo sa týka práve verejnej hromadnej dopravy, na západe je kvalitne vyriešená jej podpora dotačnou politikou zo strany štátu. Na celom svete, aj tam, kde je únosná výška cestovného omnoho vyššia, je verejná hromadná doprava finančne stratová, preto je potrebná štátna dotácia za výkon tejto služby. U nás sa bremeno financovania mestskej hromadnej dopravy prenieslo na VÚC, mestá a obce, preto je kvalita hromadnej dopravy taká, aká je.

Ako vyzeral starý generel dopravy? V čom je nevyhovujúci a prečo teda potrebujeme nový?

Územný generel dopravy je jedným z najdôležitejších systémových krokov na skvalitnenie dopravnej situácie. Definuje stratégiu rozvoja dopravy na niekoľko desaťročí. Posledný generel, ktorý máme, je z roku 1995. Ten sa však neanalyzoval na dostatočnom počte základných vstupných údajov ani z pohľadu vtedy aktuálneho stavu. Neurobil sa komplexný dynamický dopravný prieskum celého územia, anketo- vý prieskum a nehladala sa filozofia ako ľudia rozmýšľajú pri používaní dopravného prostriedku. Na začiatku osemdesiatych rokov sa predpokladalo, že na päť obyvateľov bude pripadať jedno auto.

Dnes je situácia taká, že na jednu domácnosť máme dve autá alebo jedno auto na dvoch ľudí. Toto je obrovská disproporcía, ktorú starý generel nezohľadňoval.

Aký teda bude nový generel?

Nový generel nebude lacný, ale bude oveľa komplexnejší. Až dve tretiny ceny práce majú ísť na získanie kvalitných dopravných údajov a dopravnú analýzu. Potrebujeme teda zmapovať, ako ľudia cestujú a prečo. Chceme vedieť, ako ľudia rozmýšľajú, čo by chceli a prečo. Preto plánujeme anketo- vý prieskum, s ktorého dotazníkmi budú študenti navštevovať domácnosti s otázkami – problém pri tomto je, že obyvatelia si nevedomujú dôležitosť takejto ankety, že odpoveďami na ňu môžu práve skvalitniť dopravný systém vo svojom meste, a že ju ignorujú. Iným problémom pri vytváraní kvalitného dopravného systému je aj problém správy mestských komunikácií. Generel dopravy definuje rozvoj dopravnej infraštruktúry vo všetkých druhoch dopravy. Z hľadiska cestných komunikácií máme štyri kategórie miestnych komunikácií, pričom tretiu a štvrtú spravujú mestské časti. Vlastníkom všetkých je však mesto. Ak teda chceme budovať nejaký systém dopravy, údržby, regulácie, obsluhy územia, musíme nahlas povedať, že majiteľ bude určovať, ako sa má postupovať. Je to rovnaký systém ako v riadení veľkej firmy s viacerými prevádzkami.

Čo sa ďalej pripravuje v oblasti skvalitnenia dopravy v meste a čo konkrétne prinesie obyvateľom Bratislavy?

Jedným z záujmov, ktoré pri tvorení generelu mesto má, je aj skvalitnenie verejného priestoru. Verejným priestorom je aj ulica. Keď sa však na tú ulicu pozriete, vidíte tam len parkovať autá. Preto je našim cieľom zredukovať individuálnu dopravu, pretože ak chceme zefektívniť verejnú dopravu, musíme začať pri individuálnej. Auto vyše 90 % času stojí – parkovacie miesto zaberie 12 m², kým človek potrebuje priestor iba o rozlohe asi 0,5 m². Preto je jedným z nástrojov aj spoplatnenie verejného priestoru. Takéto kroky sú však vždy nepopulárne a viem, že sa o nich bude ešte veľa diskutovať. V decembri by mala Bratislava dostať prvý nástrel metodiky pre novú politiku parkovania. Tento dokument je podporovaný Spojenými národmi projektom UNDP a ďalej ho chceme aplikovať na naše konkrétne podmienky a diskutovať o tom s verejnosťou. Obyvateľ Bratislavy si na-

príklad musí uvedomiť, že peniaze, ktoré prípadne zaplatí navyše, sa odzrkadlia v jeho komforte parkovania. Vo svojom priestore bude uprednostnený pred človekom, ktorý v ňom je cudzí – bude platiť menej a miesto na parkovanie nájde. Preto chceme diskutovať aj s verejnosťou, aj so starostami mestských častí a samozrejme s poslancami. Peniaze, ktoré sa takto získajú, musia zostať vo фонде napr. cestného hospodárstva mesta, ktoré sa budú môcť použiť len na dopravné riešenia. Na to, aby sme komplexne mohli začať riešiť dopravné problémy, potrebujeme však niekoľko rokov, aby vo фонде bolo dostatočne veľa prostriedkov.

Na ďalšej strane si treba uvedomiť, že projekty nového systému organizácie a regulácie dopravy sa nedajú vytvoriť zo dňa na deň, ale môže to trvať viac ako jedno volebné obdobie. Tieto problémy totiž nemôžeme riešiť systémom štvorročných intervalov. Je to podobné, ako dnes prebieha údržba miestnych komunikácií. Peniaze sa dávajú len na to, aby sa po zime to najhoršie zaplátalo. Stále sa pláta už zaplátané. Dvadsať rokov tu už nefunguje systém na údržbu miestnych komunikácií, pretože nie sú vyčlenené peniaze na ich systematickú činnosť. Preto je dôležitá otázka, odkiaľ na to vziať peniaze? Preto sa v politických aj odborných kruhoch nahlas začína hovoriť o zvýšení miestnych daní. Na systémovú údržbu komunikácií je potrebný veľký balík peňazí, takže potrvá niekoľko rokov, kým budeme môcť začať robiť väčšie projekty, ktoré by napríklad rekonštruovali celú cestu, alebo aspoň jej súvislý úsek. Pre nás je to v rámci verejných služieb jedna z hlavných priorit. Bratislava nemôže žiť a rozvíjať sa bez kvalitnej dopravy. Tento náš pohľad budeme chcieť - a verím, že aj za pomoci mestských poslancov - preniesť aj na občanov, ktorých sa to všetkých týka.

Peter Janovický

Zahusťovanie výstavby tlačí na úbytok mestskej zelene

Pustiť si pitnú vodu z vodovodného kohútika, nemusí byť až takou samozrejmosťou. Vyjsť na ulicu bez masky, už tiež nie všade na planéte berú ako raritu. Prejsť sa v mestskom parku plnom zelene, je tiež už čoraz vzácnejšie. Životné prostredie sa dotýka každého z nás rozdielne, aj ministra životného prostredia. O hlavnom meste sa preto Bratislavský kuriér porozprával pri príležitosti blížiaceho sa „Dňa otvorených dverí“ na MŽP SR s ministrom Józsefom Nagyom.

Čo považujete za najväčší problém hlavného mesta, čo sa životného prostredia týka?

Bratislavu trápi najmä zahusťovanie, miznutie mestskej zelene, parkovanie a dopravné zápchy so smogom a hlukom. Dúfam, že povodne už máme navždy za sebou - vďaka úspešnému ukončeniu protipovodňovej ochrany proti 1000-ročnej vode. Cítim, že hlavným problémom, generujúcim ostatné, je práve to zahusťovanie výstavby s katastrofickým nedostatkom parkovacích miest - čo ešte viac tlačí na úbytok mestskej zelene. Narážame aj na neželané dedičstvo - neodvolateľné stavebné a územné rozhodnutia a nezodpovedné predaje pozemkov.

V akom životnom prostredí vlastne Bratislavčania žijú? Aký vzduch dýchajú, akú vodu pijú?

Z bratislavských vodovodov tečie výnimočne kvalitná pitná voda, ale s ovzduším je to o niečo horšie. Pred dvadsiatimi rokmi bolo bežné, že sme cítili smrad Dimitrovky, Matadorky, Slovnaftu či Gumonu. Tu sa zmenilo naozaj veľa. Vďaka plynofikácii kotolní sychravé novembrové a decembrové rána už desaťročia nedusia Bratislavčanov. To, že

máme aj kvalitnejšie automobily a autobusy, či nákladniaky však ešte neznamená, že je všetko v poriadku. Ich počet je desaťkrát vyšší, nehovoriac o denno-denne dochádzajúcich. Chýba integrovaná doprava, aby cezpoľných z okolia Bratislavy mohli kultúrne a komfortne doviešť prímestské vlaky, z ktorých si rovno presadnú na električku, trolejbus či ešte ideálnejšie na vlastný bicykel. Teším sa, že sa pripravujú prvé súkromné prímestské vlaky, ktoré určite odľahčia prístupové cesty od Trnavy a Dunajskej Stredy. Ďalšou dobrou správou je, že sa nám podarilo vydať priaznivé environmentálne posúdenie južného obchvatu Bratislavy D4, ktoré keď sa vybuduje, významne odbremení nielen mestskú dopravu, ale aj mestské ovzdušie. Presadil som - na základe oprávnenej požiadavky Vajnoračanov, aby úsek D4 medzi D1 diaľnicou a križovatkou Račianskej rýchlostnej cesty bol vedený v polozapustenom tuneli so zelenou biologickou pokrývkou.

Čo ste po nástupe do funkcie urobili pre životné prostredie v Bratislave?

Už roky riešime osud Karloveskej zátoky, Kráľovej hory, ale črtá sa tu aj riziko po prevode Pečnianskeho lesa zo štátu na súkromnú spoločnosť. V tejto veci sa viac angažuje moja manželka Petra, ktorá z postu viceprimátorky dokáže aj výkonne zasiahnuť. Ja sa osobne venujem zrovnoprávneniu cyklo dopravy. Bratislava by mala byť v tejto téme lídrom a vidím tu dobrú príležitosť, keďže vo vedení magistrátu, ale aj mestských častí, sú dnes ľudia, ktorí sú naklonení vytvoriť podmienky tejto environmentálne pozitívnej mestskej doprave. Vyzdvihujem, že nehorím o rekreačnom bicyklovaní na hrádzke či po lesoch. Chcem, aby sa vytvorili podmienky pre bezpečnú cyklo dopravu, aby sme naše deti neposielali na smrť, keď ich pustíme na bicykli do školy, na tréning, za kamošmi, či na nákup. A tu treba urobiť kus práce - najmä pozdvihnúť cyklo dopravu nad automobilizmus, na rovnakú úroveň s MHD či vlakmi. Treba vytvoriť pozitívnu diskrimináciu, nech majú jednoducho cyklisti prednosť. Tak ako chodci na prechode.

Čo robíte pre životné prostredie okolo seba vy? Triedite, napríklad, odpad?

Keďže v Bratislave máme výbornú vodu z vodovodu, len občas kupujeme domov fľaškové nápoje. Šetríme tak nielen zdravie a peniaze, ale aj prírodu od PET fliaš. To, že doma absolútne dôsledne triedime odpad, je zásluhou mojej manželky a našich detí - teda ich školského systému zberu papiera. Som cyklista, milujem prírodu a pre mňa je čistota a poriadok prirodzenou vecou. Nezhadzovanie smetí vo svojom okolí je samozrejmosťou už aj pre tú najmenšiu z našich štyroch detí. Tvrdo doma triedime aj použité batérie, čo je kóničkom mojej manželky.

Skládku chcú začať likvidovať budúci rok

(dokončenie zo str. 1)

Existuje viacero riešení tohto problému. Do úvahy však v tomto prípade neprichádzajú riešenia ako prepracovanie odpadu a jeho opätovné uloženie na skládku, ani tzv. enkapsulácia skládky, teda jej zapúzdenie. Milan Jambor vidí jediné možné riešenie vo vyvezení a zlikvidovaní kontaminovanej pôdy a samotných gudrónov. K začatiu sanácie by malo dôjsť v prvej polovici budúceho roka. Mestská časť

je už pripravená a čaká sa len na peniaze. „Verím, že do konca môjho volebného obdobia budú gudróny minulostou,“ povedal Jambor. Cena za likvidáciu skládky sa podľa starostu pohybuje v miliónoch eur a financované budú zo štátnych a európskych peňazí.

Po zlikvidovaní skládky by na jej mieste mala byť revitalizovaná pobytová lúka.

(pj)

V kameňolome Srdce v Devínskej Novej Vsi sa nachádza už roky nebezpečná skládka.

Vedenie mesta vyberá predajcov na Vianočných trhoch transparentnejšie

Vianočné trhy sa tento rok začnú v piatok 25. novembra a potrvajú do piatka 23. decembra 2011. Obchodníci, ktorí mali záujem ponúknuť svoje služby obyvateľom slovenskej metropoly i jej návštevníkom, sa mohli prihlásiť do výberového konania a uchádzať sa tak o predajný stánok na Hlavnom a Františkánskom námestí.

V súťaži je 19 stánkov určených na predaj občerstvenia, 8 stánkov na predaj občerstvenia a gril a dva stánky, ktoré sú určené na predaj občerstvenia s plochou na pergolu. V prípade viacerých uchádzačov na jeden komerčný stánok, ktorí spĺnia podmienky výberového konania, víťaza určí výsledok elektronickej aukcie - kedy jediným kritériom výberu bude výška

ponúknutého nájomného. V predchádzajúcich ročníkoch neboli určené presné počty na stánky podľa druhu sortimentu a kritéria výberu boli - sortiment, referencie a ponuka nájomného.

Prihlášky do súťaže bolo možné doručiť do podateľne bratislavského magistrátu najneskôr 24. októbra do 17. h, komisia na otváranie obálok a vyhodnotenie návrhov doručených do výberového konania zasada 25. októbra o 9. h v Justiiho sieni. Otváranie obálok je verejné.

V záujme transparentnosti priebehu súťaže budú výsledky výberových konaní zverejnené na oficiálnej stránke samosprávy najneskôr 8. novembra 2011.

(ki)

O nových riaditeľoch budú rozhodovať vo štvrtok

Návrh na odvolanie a vymenovanie nových riaditeľov piatich príspevkových organizácií hlavného mesta (konkrétne ide o Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS), Generálneho investora Bratislavy, Marianum - Pohrebništvo mesta Bratislavy, Správu telovýchovných a rekreačných zariadení a PAMING) predložil bratislavský primátor Milan Ftáčnik mestským poslancom na riadnom októbrovom zastupiteľstve, ktoré sa usku-

toční vo štvrtok 27. októbra.

O návrhoch podľa neho rozhodovali výberové komisie, zložené z odborných zamestnancov magistrátu a poslancov mestského zastupiteľstva. Súčasťou návrhu, ktorý Ftáčnik v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca predložil, má byť nielen informácia o priebehu súťaží a zápisnica o rozhodovaní komisií, ale aj životopisy víťazných uchádzačov.

(ld)

Chcete zažiť ZOO Bojnice v Bratislave?
Viete aké poklady ukrýva Banské múzeum v Banskej Štiavnici? Koľko národných parkov a jaskýň nájdete na Slovensku?

odpovede nájdete počas podujatia

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Ministerstva životného prostredia SR

v sobotu 5. 11. 2011 od 10.00 - 15.00 hod.

- Mini ZOO • Ukážka zubov dinosaura a lebky jaskynného medveďa • Modely banských strojov a zariadení •
- Súťaže • Prehliadka filmov s enviro tematikou • Viete ako sa predpovedá počasie? Aktuálne online merania a zábery z meteorologických družíc •
- Videli ste už plávajúci kameň? Pozorovanie hornín pod mikroskopom •
- Nie je odpad ako odpad - výroba šperkov z druhotných surovín • Aj voda má svoje tajomstvá - pozorovanie rôznych vzoriek pod mikroskopom •
- Spoznávajme prírodu - ukážky lesných drevín, plodov a semien •

Príďte na Ministerstvo životného prostredia,
Námestie L. Štúra 1, Bratislava (vedľa Reduty)

POLÍCIA

informuje

Muž poškodil osem áut, hrozia mu až tri roky

Obvineniam z poškodenia cudzej veci čelí 32-ročný Marián po tom, čo na jednej z petržalských ulíc poškodil až osem áut. Policajti Bratislavčana zadržali krátko po tom, čo na Jankolovej ulici poškodil zaparkovanú Feliciu. Z auta odtrhol spätné zrkadlo a poškriabal prednú časť. Následne však zistili, že na ulici bolo poškodených aj ďalších sedem áut. Ako informovala bratislavská policajná hovorkyňa Petra Hrášková, všetky mali škrabance na rôznych častiach karosérie. Predbežné škody na autách presiahli 15 200 eur. Muža zadržali, skončil v policajnej cele. Vyšetrovateľ spracoval aj návrh na jeho vzatie do väzby. V prípade dokázania viny môže stráviť za mrežami šesť mesiacov až tri roky.

Zrejme s kladivom v ruke prepadol predavačku

Polícia pátra po doposiaľ neznámom páchatelovi, ktorý dnes krátko po 16:00 lúpežne prepadol predajňu na Tomášikovej ulici v Bratislave. Podľa doterajších zistení išiel na predavačku zrejme s kladivom v ruke. So zraneniami ju previezli do nemocnice. K rozsahu zranení sa polícia v tejto chvíli bližšie vyjadriť nevie. Z predajne páchatel odniesol registrač-

nú pokladňu, výšku spôsobenej škody policajti spresnia do dátumu.

Ako informovala bratislavská policajná hovorkyňa Tatiana Kurucová, podľa zistení ušiel páchatel na aute neznámej značky, pravdepodobne vo farbe svetlej metalízy. Nie je vylúčené, že ide o Škodu Fabia. Akékoľvek informácie, ktoré by polícia pomohli pri pátraní po páchatelovi a smere jeho úniku, možno oznámiť na telefónne číslo 158 alebo osobne.

Z bytu nechcel pustiť priateľku, napadol aj policajta

Policajti zasahovali v utorok popoludní na Šustekovej ulici v bratislavskej Petržalke, kde muž posilnený alkoholom nechcel pustiť z bytu priateľku. Pri zásahu agresívny muž napadol aj policajtov. Ako informoval bratislavský policajný hovorca František Pecár, z bytu sa ozýval krik a volanie o pomoc. Po zaklopaní policajtom dvojica otvorila. Nebolo vylúčené, že je muž ozbrojený. Policajti vošli do bytu a od muža chceli doklady. Ten však napadol policajta, spacifikovali ho donucovacími prostriedkami. Útočníka zadržali a eskortovali na policajné oddelenie a čaká ho výsluch u vyšetrovateľa.

(sita)

Mesto treba stavať postupne a začať pritom od centra, tvrdí Ingrid Konrad

Aj o pravidlách prípravy dôležitých územno – plánovacích dokumentov sa počas Týždňa miestnej demokracie s Bratislavčanmi porozprávala Ingrid Konrad, hlavná architektka slovenskej metropoly. „Rande“ si s nimi dala v Justihov sieni Primaciálneho paláca, kde sa dozvedeli, že je prvým v rade podobne orientovaných stretnutí, počas ktorých sa bude diskutovať o tvorbe nového územného plánu Bratislavy. O jeho obstarávaní rozhodli mestskí poslanci ešte v posledný júnový deň, v súčasnosti „beží“ prvá fáza. „Obyvatelia hlavného mesta si zaslúžia, aby tomuto procesu rozumeli,“ konštatovala Konrad. „Dotýka sa to každého,“ zdôvodnila. Preto sa bude zaoberať všetkými podnetmi, ktoré od ľudí na túto tému dorazia, dorazia.

Východiskom pre tvorbu nového územného plánu bude podľa nej ten platný, „s tým musíme vedieť pracovať“. Plán rozvoja mesta by zase podľa Konrad mal reagovať na aktuálne potreby spoločnosti, zatiaľ chýba. „Územný plán zóny sa zaoberá detailmi,“ informovala prítomných.

Hlavná architektka potom povedala, že v rokoch 1989 – 2011 vzniklo v týchto končinách veľa veľkých projektov, ale keďže nezaberajú až takú veľkú plochu, existuje ešte stále šanca postaviť a

urobiť niečo ďalšie. „V súčasnosti otváram spoluprácu s mestskými časťami, prehodnocujú sa rôzne investičné zámery,“ prezradila, netajila sa pritom tým, že doteraz sa z jej pohľadu na tejto úrovni s mestskými časťami nekomunikovalo. Výškových budov je podľa Konrad v Bratislave viac ako vo Viedni,

mrzí ju, že dve najdôležitejšie vlakové stanice (Hlavná a tá v Petržalke, pozn. redakcie) stále nie sú prepojené. Za najväčší problém označila dopravu, bola by rada, keby sa začali zhodnocovať historické objekty, keby sa nebúrali, ale pretvárali na niečo iné. „Ani centrum nevyzerá ako centrum, tam, kde bol

oblúbený Lunapark, je dnes parkovisko.“

Dúbravský poslanec Boris Hradecký vystúpil s tým, že hlavné mesto treba skôr rozširovať ako zahusťovať. Zora Pauliniová apelovala na dôležitosť absentujúcich zásad pamiatkovej ochrany. Podľa mestského poslanca Jána Budaja zase treba vidieť limity cestnej a koľajovej dopravy. „Nech sa jasne povie, čo sa dá kam umiestniť,“ vyzval.

Že Bratislave chýbajú zásady pamiatkovej ochrany, Konrad pripustila. Je presvedčená o tom, že mesto treba stavať postupne, vrstviť ho a začínať pritom od centra. Vzdialené satelity spôsobujú podľa nej akurát problémy s mestskou hromadnou dopravou. O tom, čo sa bude robiť s veľkými priestormi, sa bude rozhodovať prostredníctvom súťaží, niektoré územia zostanú „nikdy nezastavateľnými“.

„Máme také a také priority, tým sa musíme venovať,“ tvrdí žena, podľa ktorej v minulosti skončilo veľa toho naplánovaného v zásuvke, bez toho, že by sa to bolo skúsilo.

Konrad je kritičkou toho, že Bratislava nezostala taká, aká bola, a že rôzne nadstavby sa povolili aj v stabilizovanom území.

(ld)

Bezdomovci likvidujú neporiadok a garáže

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto začala s likvidáciou garáží na Zátiší, ktoré sa v uplynulých rokoch zmenili na veľké smetisko a útočisko bezdomovcov.

V utorok 18. októbra začala mestská časť s čistením lokality a likvidáciou prvých zhruba 40 tzv. prenosných garáží, ktorých majitelia vydali súhlas, alebo o ich osude rozhodol statik. „Mestská časť musí chrániť svojich obyvateľov a zároveň robiť všetko pre zlepšenie stavu, nielen problém odsúvať,“ vyhlásil starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Väčšina z približne 250 garáží na Zátiší už dávno neplní svoju pôvodnú funkciu, ostali z nich len torzá, ktoré už ohrozujú zdravie a životy ľudí. Mnohé z garáží obsadili bezdomovci a majitelia si tak nemôžu uplatniť svoje vlastnícke práva. Lokalitu navyše zahltili čierne skládky komunálneho a stavebného odpadu. Hoci mestská časť v uplynulých rokoch investovala na jej vyčistenie viac ako 2,5 milióna korún, problém sa neustále obnovuje. Súčasnú vedenie Nového Mesta preto pristú-

pilo k razantnému riešeniu. Z iniciatívy starostu mestská časť oslovila všetkých vlastníkov troch stoviek miestnych garáží anketou, či ich užívajú a či súhlasia s odstránením. Zhruba stovka súhlasila, ďalší sa pridávajú postupne, niektorí si vzali ešte čas na rozmyslenie. Všetky náklady spojené s búraním garáží, ako aj iné poplatky, prebrala na seba mestská časť.

Novomestskej samospráve nie je ľahostajný ani osud ľudí bez domova, ktorí kvôli búraniu museli časť garáží opustiť. Zarobiť si na ubytovanie v zariadeniach pre sociálne odkázaných si budú môcť priamo na Zátiší. „Chceme ich pri čistení tejto lokality zapojiť do separovania odpadu. Pomôžeme im takto, aby si mohli financovať dôstojné bývanie,“ dodal starosta Rudolf Kusý.

Riešenie alarmujúcej situácie požadovali aj samotní občania Nového Mesta. Časť z nich sledovala aj utorokové búracie a čistiace práce a priamo na mieste ocenili, že sa „veci konečne pohli“.

(red)

Stavba roka 2011

V súťaži Stavba roka 2011 aj 8 bratislavských ocenení

Hlavnú cenu Stavba roka si v 17. ročníku tejto súťaže odniesla nečakane menšia stavba - v porovnaní s tými ostatnými - budova Univerzitetnej knižnice UKF v Nitre. Počas slávnostného odovzdávania cien v stredu 19. októbra v Mestskom divadle P. O. Hviezdoslava však naprázdno nevyšlo ani 8 bratislavských objektov.

V tomto ročníku sa o titul Stavba roka 2011 uchádzalo cel-

kovo 30 stavieb. Z nich bolo 16 bratislavských a 14 z ostatných regiónov Slovenska. Po prvý raz v histórii tejto súťaže udelila odborná porota aj svoju zvláštnu cenu, a to Cenu poroty za netradičné priestorové stvárnenie budovy z hľadiska stavebno-konštruktívneho a interiérového dizajnu a po tretí raz hlasovala aj verejnosť prostredníctvom internetu o najkrajšiu stavbu v súťaži o Cenu verejnosti.

Stavby posudzovala 7-členná odborná porota s medzinárodnou účasťou a medzi významnými hosťami bol aj prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič s manželkou Silviou, primátor mesta Bratislava Milan Ftáčnik, starostka Starého Mesta Tatiana Rosová, či hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konrad.

(ki)

Cenu CE·ZA·AR získali aj 2 bratislavské budovy

Slovenská komora architektov udeľuje cenu za architektúru CE·ZA·AR už desať rokov. V jej histórii sa ocenenia neraz ušli aj bratislavským budovám ako napríklad Apollo - bussines center či bulvár komplexu Eurovea.

Ceny Bratislavu neobišli ani tento rok. Autori Juraj Hantabal a Michaela Hantabalová v spolupráci s Kristínou Izákovou si odniesli cenu v kategórii Bytové domy za nízkoenergetický bytový komplex Minergo. V kategórii Interiér zví-

ťazil návrh Martina Jančoka a Aleša Šedivca za vnútorné priestory kníhkupectva Alexis.

Ocenených vybrali spomedzi 99 zaslaných návrhov, „čo je najvyšší počet v doterajšej histórii ceny,“ povedal predseda Slovenskej komory architektov, Ing. Arch. Juraj Šujan. O víťazoch rozhodla medzinárodná porota z Čiech, Rakúska, Holandska a Slovenska.

(pj)

HLAVNÁ CENA

Univerzitná knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

foto: Juraj Bartoš / ZIPP Bratislava

(nominované na Hlavnú cenu)

- Rekonštrukcia komplexu budov Starej radnice a Apponyiho paláca, Bratislava
- Zimný štadión Ondreja Nepelu, Bratislava

CENA VEREJNOSTI 2011

Multifunkčný komplex River Park, Bratislava

foto: Lenka Rajčanová / Marek Velčák

CENY VYHLASOVATEĽOV

za vysokú kvalitu stavebnej realizácie - **Bytový komplex Hlboká**
foto: Juraj Hantabal

za uplatnenie vedy a techniky v realizácii stavebného diela - **Gynekologicko-pôrodná nemocnica KOCH**
foto: Jakub Hauskrecht / Róbert Andrejko

za optimálne použitie progresívnych stavebných materiálov, výrobkov alebo systémov v stavbe - **Multifunkčný komplex River Park**
foto: Lenka Rajčanová / Marek Velčák

za originálne urbanistické a architektonické riešenie stavebného diela - **Polyfunkčný objekt RETRO**
foto: Paľo Safko

za najlepšie projektové riešenie stavebného diela - **Rodinný dom v Záhorkej Bystrici**
foto: Pavel Meluš

CENA ZA CELOPOLOČENSKÝ PRÍNOS

Bratislava - protipovodňová ochrana
foto: Jozef Mravec

Terminál - Letisko M. R. Štefánika Bratislava - Airport Bratislava, a. s.
foto: Letisko M. R. Štefánika

Nízkoenergetický bytový komplex Minergo

Autor foto: Juraj Hantabal

Kníhkupectvo Alexis

Autori foto: Tomáš Amtmann, Martin Jančok, Šymon Kliman, Aleš Šedivec

Územie v okolí Vlčieho hrdla čaká na prokuratúru

„Bratislavská verejnosť a médiá sa v posledných dňoch intenzívne zaoberajú témou, súvisiacou s navrhovanou zmenou funkčného využitia územia v lokalite Vlčie hrdlo,“ konštatoval primátorov hovorca Lubomír Andrassy. „V práve prerokovávanom druhom návrhu zmien a doplnkov aktuálneho územného plánu slovenskej metropoly sa počíta so zmenou funkčného zariadenia územia lužných lesov a zelených, lesnatých plôch medzi Dunajom a Slovnaftom na priestor, kde by sa v budúcnosti postavil riečny prístav,“ pokračoval. Proti takejto zmene však podľa neho protestuje nielen verejnosť, ale aj niektorí mestskí poslanci, ktorí navrhli, aby sa návrh vyra-

dil zo spomínaného materiálu. O definitívnej podobe navrhnutých zmien a doplnkov územného plánu budú podľa Andrassyho poslanci mestského zastupiteľstva rozhodovať po tom, ako magistrát získa stanovisko prokuratúry, ktorá posudzuje, či predložený dokument musia schváliť ako celok, alebo z neho možno vyňať akýkoľvek predložený návrh zmeny/doplnku. „V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že druhý návrh zmien územného plánu pripravovali a pripomienkovali poslanci, ktorých mandát sa skončil minuloročnými komunálnymi voľbami,“ pripomenul Andrassy.

(ld)

Električky budú mať prednosť pred chodcami

foto mk

Od 1. novembra budú mať električky prednosť pred chodcami. Na základe novely cestného zákona budú chodci povinní umožniť na priechodoch plynulý prejazd električkám. Zmena má zvýšiť v prvom rade bezpečnosť premávky.

„Električka má v porovnaní s autami výrazne dlhšiu brzdnú dráhu, pri 40 km/h je to 45 až 55 metrov. Nehody mávajú často tragické následky, chodci si neuvedomujú hmotnosť vozidla, jeho dlhú brzdnú dráhu, ani to, že vodič nemá okrem brzdenia inú možnosť zabrániť zrážke,“ konštatovala hovorkyňa Dopravného podniku Bratislava (DPB) Agáta Staneková. Navyše, náhlým vstupom na priechod chodci ohrozujú nielen seba, ale aj

tých, čo v približujúcej sa električke sedia.

Dopravný podnik upozorňuje na zmenu na svojej webovej stránke www.dpb.sk a pripravuje v tejto súvislosti aj špeciálnu kampaň. V spolupráci s iniciatívou Lepšia doprava plánuje osloviť bratislavský magistrát, aby na dotknutých priechodoch zabezpečil dopravné značenie. Podľa Stanekovej by k zrýchleniu električkovej dopravy výrazne prispela aj synchronizácia svetelnej signalizácie s jazdou električiek, s magistrátom už dlhšie pripravujú projekt preferencie električkovej dopravy.

(ki, sita)

Nová lodenica bude z betónu

Nová budova lodenice v Karloveskej zátoke by mala byť postavená z betónu a mať tri podlažia, rozhodli o tom tamojší poslanci. Jej výstavba má stáť do 664-tisíc eur s DPH. Karloveskí

poslanci zároveň rozhodli o tom, že do budovy starej lodenice zatiaľ investovať nebudú, ani sa nezrekonštruuje.

(sita)

Kuriér hliadka zasahuje

Aj vy môžete byť našimi očami a ušami pri riešení vašich problémov, s ktorými sa denne stretávate. Naším cieľom je byť nápomocní pri riešení otázok, ktoré riešiteľné sú, resp. otvoriť oči tým, ktorí ich zatvárajú. Sme radi, že na našu výzvu reagujú desiatky čitateľov, každým problémom sa snažíme zaoberať a postupne ich budeme prinášať. S očakávaním privítame aj ďalšie postrehy.

Na dokončenie priechodu nie sú peniaze

Na Černyševského ulici už niekoľko rokov končí priechod pre chodcov miestom vstupom na chodník trávnikom. Navyše je jeho vodorovné dopravné značenie opotrebované.

Daný úsek je podľa slov pracovníkov Miestneho úradu Petržalka vo vlastníctve magistrátu a v roku 2008 ho na to aj upozornili. Požiadali sme teda magistrát o vyjadrenie. „Samospráva plánuje problém okolo priechodu pre chodcov a napojenia na chodník na Černyševského ulici v Petržalke odstra-

niť. Aktuálny nepriaznivý finančný stav však hlavnému mestu nedovoľuje riešiť situáciu ešte v tomto roku. V prípade zlepšenia finančnej situácie ale samospráva zahrnie návrh na prepojenie priechodu s chodníkom do plánov na budúci rok 2012,“ reagovala Martina Halušková z referátu pre mediálnu komunikáciu hlavného mesta.

Plagáty zo šampionátu v ľadovom hokeji ešte nezmiznú

Často chodím Poštovou ulicou, asi takým druhým bratislavským korzom. Nie je vždy plná iba našincov, ale aj turistov mieriacich k Prezidentskému palacu. Nuž a asi pre tých druhých na vchode do podchodu stále svieti reklama na MS v hokeji, napísala nám čitateľka.

„Inštaláciu pútačov na podhlade podchodu na Poštovej ulici, resp. Zochovej ulici iniciovalo mesto pred hokejovým šampionátom v rámci estetických úprav plôch, ktoré boli na frekventovaných miestach najviac na očiach a boli v zlom stave,“ informoval vedúci referátu pre mediálnu komunikáciu hlavného mesta Michal Stuška. Mestu vtedy pomohla súkromná firma, a kým sa nenájde nový partner, ktorý by na podhlade inštaloval nový pútač, zo spomínaných estetických dôvodov na mieste ponechajú starý. Ten totiž

prekrýval množstvo starých plagátov a oznamov. „V posledných mesiacoch mesto nechcelo ponúknuť spomínané plochy na komerčnú inzerciu ešte pred kľúčovým rozhodnutím o iniciovanej koncepcii nosičov vonkajšej reklamy v

hlavnom meste. V hre je aj otázka celkovej úpravy nevyhovujúceho vzhľadu podchodu na Zochovej ulici, ktorá by sa dotkla aj spomínaného podhladu,“ dodal ešte Stuška.

(pj)

Garancia profesionálnych služieb a nízkych cien

VIAZAREŇ VENCOV
Svätoplukova 1, 824 91 Bratislava
tel.: 02/5070 0147

VÝVOZ ZOSNULÝCH Z BYTOV NON STOP
02/4342 6066,
02/4342 6062
mobil: 0903 409 979

MARIANUM
POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY

POHREBNÁ SLUŽBA
Bratislava, Svätoplukova 1
tel.: 02/5542 1304, 5070 0140

CINTORÍNY
Bratislava, Slávičie údolie
tel.: 02/6542 3969
Bratislava Ružinov
tel.: 02/4319 1010

www.marianum.sk

BRATISLAVA

Kupón na zľavu 10% môžete uplatniť pri vybraní pohrebu v Pohrebnej službe na Svätoplukovej ulici č. 1 v Bratislave. Všeobecné podmienky pre uplatnenie kupónu na zľavu vo výške 10% zoznam vybraných tovarov a služieb je zverejnený v sídle organizácie.

MARIANUM - POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY
ZĽAVA 10%
NA VYBRANÉ TOVARY A SLUŽBY

Záujem o škôlky je väčší ako ponuka

Mestské časti nemajú peniaze na zriaďovanie nových

Pri príležitosti začiatku ďalšieho školského roka sme sa v jednotlivých bratislavských mestských častiach spýtali, koľko materských škôl tam v súčasnosti majú, aký je o ne medzi ľuďmi záujem, a či v prípade, že dopyt je väčší ako ponuka, neuvažujú o vzniku ďalších, prípadne či o tom neuvažuje niekto zo súkromného sektoru. Okrem toho nás zaujímalo, koľko škôlok bolo v tej - ktorej mestskej časti takto pred desiatimi rokmi, v októbri 2001, a či zanikli len kvôli zníženému záujmu o ne, alebo aj z iných dôvodov.

Devín

Jedna materská škola (MŠ) funguje v súčasnosti na území Devína a podľa tamojšej starostky Lubice Kolkovej si ani starí Devínčania nepamätajú, že by ich niekedy v minulosti bolo viac. „Dopyt o umiestnenie je väčší ako ponuka, tento rok nebolo prijatých takmer dvadsať detí,“ konštatovala. Rozširovať kapacity je podľa nej v nútenej správe mimoriadne ťažké, „miestne zastupiteľstvo napriek tomu hľadá možnosť otvorenia ďalšej triedy v schátraných priestoroch objektu, v ktorom sídli zatiaľ jednotriedna škôlka“. „Všetko však závisí od výšky rozpočtu na rok 2012,“ povedala Kolková.

Rodičia platia za dieťa 10,95 eura mesačne.

Dúbravka

Za Dúbravku sa vyjadril jej hovorca Michal Kriško. „V súčasnosti máme v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti deväť materských škôl, jedna je cirkevná, tri súkromné, jedna v pôsobnosti Krajského školského úradu. Záujem prevyšuje možnosti, evidujeme aj neumiestnené deti, avšak zriadenie novej škôlky je závislé od rozpočtu,“ konštatoval. Situáciu pred desiatimi rokmi popísať nevedel, „v tom čase patrili materské školy pod Okresný úrad Karloveská“, vysvetlil.

Rodičia platia za dieťa 12,99 eura mesačne.

Karlova Ves

„V Karlovej Vsi je osem materských škôl, z toho tri na Dlhých dieloch,“ povedal prednosta tamojšieho miestneho úradu Rastislav Velček. Záujem o ne má podľa neho stúpajúcu tendenciu. „Tento rok sme prijali o tridsať detí viac ako v predchádzajúcom,“ prezradil. Zatiaľ, čo troj až päťročné prijali všetky, dvojročné nie. „Súčasná kapacita je postačujúca, v prípade zvýšeného záujmu sa nebránime otvoreniu ďalších škôlok.“

Pred desiatimi rokmi bolo podľa Velčeka v mestskej časti deväť materských škôl, jednu zrušili pre nedostatok záujmu.

Rodičia platia za dieťa 12,99 eura mesačne.

Lamač

V Lamači sú materské školy štyri - Štátna materská škola na Heyrovského s elokovaným pracoviskom na Malokarpatskom námestí, Súkromná MŠ Montessori, Súkromná MŠ Zvonček a MŠ svätého Filipa Neriho. Ako informovala Monika Šidlová, referentka pre školstvo a šport na tamojšom miestnom úrade, do MŠ na Heyrovského neprijali tento rok 25 detí.

„V roku 2001 tu bola jedna štátna materská škola a jedna súkromná. Tretia zanikla kvôli nedostatočnej naplnenosti,“ vyjadrila sa Šidlová. V súčasnosti je to podľa nej naopak, „z kapacitných dôvodov nemožno prijať všetky prihlásené deti“. Vie o jednom súkromnom centre, ktoré sa plánuje otvoriť.

Rodičia platia za dieťa mesačne dvanásť eur.

Nové Mesto

Nové Mesto spravuje podľa komunikačného manažéra tamojšieho miestneho úradu Jána Borčina jedenásť materských škôl. „Záujem o umiestnenie detí do nich je veľký,“ tvrdí. „V prípade tých nad tri roky vieme uspokojiť všetkých žiadateľov z mestskej časti, časť škôlkarov dochádza aj z iných,“ prezradil. Kapacity existujúcich škôlok označil za dostatočné.

Od roku 2002 sa podľa Borčina počet materských škôl v Novom Meste nezmenil, zvyšoval sa v nich akurát počet tried.

Rodičia platia za dieťa trinásť eur mesačne.

Petržalka

V zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Petržalka je podľa tamojšej hovorkyne Márie Grebeňovej - Laczovej deväť materských škôl. Starosta Vladimír Baján: „O nedostatku škôlok vieme, každoročne nemôžeme uspokojiť všetkých rodičov a zákonných zástupcov maloletých detí. Žiaľ, nastavenie financií, ktoré pripravuje ministerstvo financií, zriadeniu ďalšej nepraje.“

Nedostatok miest riešili v mestskej časti zriadením nových tried v už existujúcich materských školách. Podľa Grebeňovej - Laczovej stúpol k 1. septembru 2011 ich počet z 93 na sto, k 1. januáru 2012 spravidzujú ďalšiu triedu.

du. „Jednou z petržalských priorit je aj podpora vzniku súkromných škôlok,“ tvrdí.

V školských rokoch 2000/2001 a 2001/2002 zrušil Okresný úrad Bratislava V ako zriaďovateľ materských škôl z pôvodných 28 petržalských šesť. Mestská časť zrušila v roku 2005 dve ďalšie, v roku 2008 jednu - z dôvodu nedostatočného využitia ich kapacity a pre nedostatok finančných prostriedkov na ich prevádzku.

Rodičia platia mesačne za dieťa 12,99 eur.

Podunajské Biskupice

V Podunajských Biskupiciach majú v súčasnosti v zriaďovateľskej pôsobnosti dve materské školy (vzhľadom na právnu subjektivitu), v skutočnosti ich je ale sedem. V tomto školskom roku sa do nich zapísalo 686 detí, záujem o ich umiestnenie je pritom väčší ako kapacita.

Rodičia platia mesačne za dieťa trinásť eur.

Rača

„V Rači máme v zriaďovateľskej pôsobnosti sedem materských škôl, z toho jedna je súčasťou základnej školy,“ informoval hovorca mestskej časti Jaroslav Hinšt. V tomto školskom roku do nich nastúpilo 633 detí. „Všetky škôlky sú kapacitne vyťažené,“ prezradil. „Dopyt je mierne väčší ako kapacita,“ doplnil.

Hľásia sa k nim pritom aj deti z

iných mestskej časti, uprednostňujú račianske. V mestskej časti fungujú aj súkromné materské školy: Detské centrum Zámok hier, Veselý domček a Súkromná materská škola Pekná cestička. Počet škôlok v Rači sa od roku 2001 nezmenil, nezrušili žiadnu.

Rodičia platia za dieťa 12,69 eura mesačne, od 1. novembra sa suma zvýši na trinásť.

Ružinov

Ružinov spravuje podľa hovorkyne mestskej časti Miroslavy Štrosovej 21 škôlok, okrem toho tam funguje jedna cirkevná a stále pribúdajú súkromné. „Zvýšenie kapacity materských škôl plánujeme zrealizovať rekonštrukciou pavilónov v existujúcich budovách,“ informovala. V roku 2001 bolo podľa Štrosovej na ružinovskom území otvorených 24 škôlok, zanikli tri. „Prestali fungovať z viacerých dôvodov, jedným boli napríklad vlastnícke vzťahy,“ upresnila.

Rodičia platia za dieťa trinásť eur mesačne.

Staré Mesto

„Staré Mesto má v zriaďovateľskej pôsobnosti osemnásť materských škôl,“ konštatoval tamojší hovorca Tomáš Halán, podľa ktorého zaznamenali veľký záujem rodičov o umiestnenie detí do nich. „Dopyt je vyšší ako ponuka,“ informoval. Napriek tomu sa im podarilo nájsť miesto pre všetky, žijúce v mestskej časti.

Tá plánuje podľa Halána rozšíriť od budúceho školského roka kapacitu Materskej školy na Gorazdovej ulici o dve triedy, nové by mohli v prípade potreby otvoriť aj v priestoroch na Heydukovej ulici. „V minulosti zanikli dve škôlky, a to z dôvodu predaja nehnuteľnosti,“ povedal Halán.

Rodičia platia za dieťa trinásť eur mesačne.

Vajnory

Vo Vajnoroch existujú dve materské školy s elokovanými triedami v iných objektoch, dopyt je pritom väčší ako ponuka. V porovnaní s rokom 2005 tam majú o jednu škôlku menej, zanikla z dôvodu zníženia počtu detí.

Rodičia platia aktuálne za jedno dvanásť eur mesačne.

Záhorská Bystrica

V Záhorskej Bystrici funguje jedna materská škola (MŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, podľa informácií z miestneho úradu neuspokojili tento rok všetkých záujemcov o umiestnenie do nej. Okrem toho tam je súkromná MŠ Cililink, stavia sa cirkevná škôlka. Desať rokov dozadu „pôsobila“ na území Záhorskej Bystrice jedna štátna materská škola.

Rodičia zaplatia za dieťa mesačne trinásť eur.

Feseň má veľa pekných
podôb. Tu je niekoľko z nich.

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker

Primátor hlavného mesta Milan Ftáčnik ocenil štyroch seniorov za celoživotné aktivity. Ceny si postupne prevzali Marianna Granecová ako učiteľka hry na klavíri, Eva Dekanová ako čipkárka, Štefan Malatínek ako bývalý vojak a Ján Meleg ako darca krvi.
foto Rastislav Polák

Bratislavská župa pripravila prvý ročník športového podujatia pre seniorov so zariadení v pôsobnosti kraja aj hlavného mesta. Najlepšie sa darilo seniorom z KD Modra, ktorí sa stali celkovými víťazmi. Druhé miesto získali Dúbravčania z Domova Pri kríži a tretiu priečku obsadili športovci z Ružinovského domu seniorov.
foto BSK

Bratislavská samospráva spustila projekt rozšírenia existujúcej trolejbusovej siete v širšom okolí Horského parku. Súčasťou projektu je aj výmena pouličného osvetlenia. foto mk

Medzinárodný veľtrh nábytku Moddom uspokojil exkluzívnymi kúskami aj náročných zákazníkov.
foto mk

Študenti z 23 stredných škôl zo Slovenska, Česka, Poľska, Chorvátska a Ruska súťažili minulý týždeň na pôde Strednej odbornej školy Na pántoch. Porotu sa okrem iných snažili zaujať aj budúci kuchári, čašníci, barmani, cukrári a predavači. foto BSK

Víťazkou prvého ročníka súťaže o Najlepšiu starú mamu Ružinova sa stala 76-ročná Alžbeta Neuzzerová. Šesťčlennú porotu zaujala prirodzenosťou, bezprostrednosťou a ochotou pomáhať druhým.
foto Ružinov

Na internet sa presunula diskusia o novej podobe parku na Račianskom mýte, Nové Mesto spustilo webovú stránku, venovanú jeho revitalizácii – racko.zanovomesto.sk. Vizualy vystavujú aj v priestoroch miestneho úradu na Junáckej 1. foto mk

Spisovateľ Ľuboš Jurík o novom románe Jozefa Banáša (na fotografii vpravo) povedal: „Herci a politici Banášovi tleskať nebudú, my ostatní áno.“ Záber je z krstu knihy Sezóna potkanov. foto mk

V Bratislave bude možno Námestie Franza Liszta

V Bratislave bude možno Námestie Franza Liszta. Ako informoval primátor Milan Ftáčnik, k Lisztovej záhrade pri Univerzitetnej knižnici by malo do konca roka pribudnúť aj námestie, pomenované po významnom hudobnom skladateľovi a klavírnom virtuózo- vi. Návrhy už podľa neho predložili príslušným staromestským orgánom, tamojší poslanci sa s nimi zatiaľ nestotožnili. Vedenie hlavného mesta chce na námestie časom umiestniť aj Lisztovu bustu.

200. výročie narodenia Franza Liszta sa bude v priestoroch Primaciálneho paláca oslavovať do 1. novembra. Ftáčnik ho považuje za významné. „Jeho vzťah k Bratislave a k Slovensku je neprehliadnuteľný a pre mesto dôležitý, pretože je málo osobností, ktorými sa môžeme pochváliť,“ konštatoval.

(sita)

Straty a nálezy už pomohli 3-krát

Prvý mesiac po spustení projektu navštívilo tematickú stránku 150 ľudí, podarilo sa nájsť tri stratené veci – kľúče, osobné doklady a doklady od osobného auta.

Novú službu zriadilo mesto na svojej oficiálnej internetovej stránke - www.bratislava.sk - v časti Úrad online/Diskusné fórum.

(red)

Mestská časť Bratislava – Rusovce
vypisuje
verejnú obchodnú súťaž

na predaj nehnuteľnosti – pozemku vo výmere 676 m² v centre mestskej časti, na Balkánskej ulici 109.

Podmienky verejnej obchodnej súťaže si možno vyzdvihnúť na Miestnom úrade MČ Bratislava – Rusovce, Vývojová 8, 851 10 Bratislava, tel.02/68 20 70 16, v lehote do 14.11.2011. Ponuky možno odovzdať v rovnakom termíne, t.j. do 14.11.2011 do 16,00 hod.

Kúpim zlato, striebro, strieborné príbory, staré zlaté a strieborné mince, bankovky (aj celé zbierky)

0903 704 242

Kachliarstvo - krby Bitalovci KACHELOFEN-FIREPLACES

Stavby a reštaurovanie pecí, krbov, šporákov, stavby komínov, poradenstvo, návrhy krbov 3D. Tradícia v remesle od r.1944.

www.kachliar.sk,
tel: 02-52926049, 0903-442 211.
Račianska 71 (budova VÚZ), BA

Klampiari

Klampiari boli známi už v stredovekom Prešporku. Vyrábali zo železného plechu rozličné nádoby, hrnce, kade, rúry a iné užitočné predmety, ako napríklad krytinu či plechové piecky. Práve klampiari pokrývali strechy domov plechom.

Klampiari si založili cech v Prešporku pomerne neskoro, až roku 1754, dovtedy boli zaiste členmi klampiarskeho cechu vo Viedni. V uvedenom roku im kráľovná Mária Terézia udelila štatút a odvtedy sa začínajú aj zápisy v ich cechových knihách uložených v Archíve mesta Bratislavy. V štatúte klampiarov, podobne ako v ostatných štatútoch z obdobia vlády Márie Terézie, sa kladie dôraz na požiadavky náboženského rázu, pričom prevažujú všeobecné ustanovenia, typické pre celé vtedajšie cechovníctvo.

Štatút je datovaný 23. apríla 1754 vo Viedni a s výnimkou obligátneho úvodu a záveru, ktoré sú v latinčine, je písaný po nemecky. Má vlastne dve časti: prvú všeobecnú s 11 článkami, druhú časť tvorí tovarišský poriadok (Gesellenordnung) s 10 článkami.

Len rímskokatolíci

V úvode sa spomínajú šiesti majstri: Juraj Pirnstihl, Jozef Resch, Michal Resch, Jozef Roschkovitz, Pavel Margott a Adam Pirnstihl. Všetci členovia cechu, ktorí – ako sa výslovne uvádza – „sú a aj v budúcnosti budú rímskokatolíckeho vierovyznania“, sa museli zúčastniť na každoročnej procesii, ktorá sa konala na Božie Telo (štvrtok po Svätej Trojici), respektíve v oktáve tohto sviatku. Nezodpovedná neúčast sa pokutovala: ak išlo o majstra, musel dať farskému kostolu dva funty (čiže viac ako 1 kg) vos-

ku, tovarišova pokuta predstavovala jeden funt vosku.

Účasť na svätej omši bola „spojená s modlitbou za šťastnú dlhotrvajúcu vládu jej cisársko-kráľovského Majestátu a trvalé požehnanie Rakúskemu arcidomu a tomuto apoštolskému Uhorskému kráľovstvu“. Pokuta za svojvoľnú neúčast na svätej omši konanej v deň sviatku patróna cechu a pred každým štvrtročným zasadáním cechu prestavovala 15 grajciarov.

Dlhšie učňovstvo

Učebná doba klampiarskych učňov bola dlhšia ako obvykle, trvala štyri alebo päť rokov, pri prijatí sa platil poplatok 2 zlaté. Majster musel dať po skončení päťročného učebného pomeru vyučenému, čiže novopečenému tovarišovi, oblečenie alebo 8 zlatých. Vyučený zložil 2 zlaté a pred povýšením na tovariša takisto 2 zlaté.

Výška ročného členského príspevku majstra predstavovala jeden zlatý. V prípade potreby museli majstri prispieť do pokladnice sumou 25 denárov. Za nekvalitne zhotovenú prácu platili majstri pokutu neprevyšujúcu sumu 4 zlaté. Majstri si pod pokutou jeden toliar nesmeli navzájom preberať zákaznikov, učňov ani tovarišov.

Povinnosti tovarišov

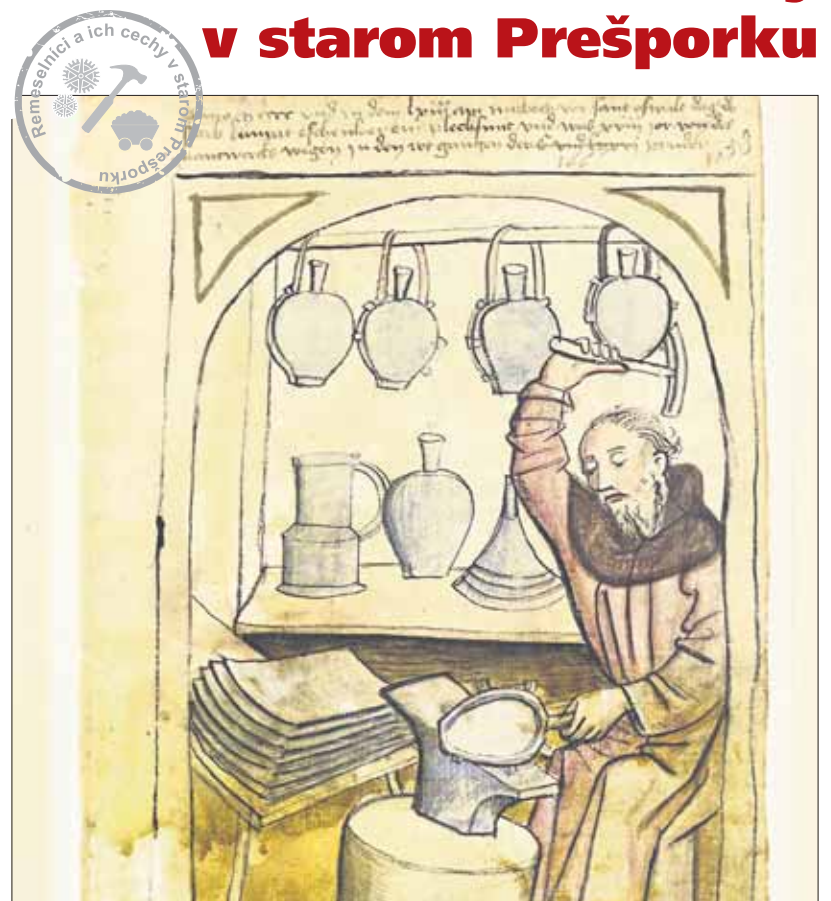
Podľa poriadku tovarišov každý privandrovaný tovariš sa po príchode do mesta mal prihlásiť v herbergu, čiže v tovarišskej ubytovni, a pozvať ostatných tovarišov na posedenie. V nedeľu a vo sviatky to malo byť o jednej popoludní, v pracovné dni o šiestej večer. Po ich príchode mal všetkých v duchu cechových zvyklostí pozdraviť a odovzdať im odkazy a pozdravy z miest, ktoré navštívil. Na ich po-

grajciarov. Na sviatok Božieho Tela všetci majstri platili tzv. ročný šiling vo výške 1 zlatý. Kto tak nespravil bez vysvetlenia, musel zaplatiť dvojnásobok tejto sumy. Za neospravedlненú neúčast na cechovom zhromaždení platil majster pokutu 30 a tovariš 15 grajciarov.

Učeň zaplatil pri prijatí do učenia zápisné 2 zlaté a po skončení trojročnej učebnej doby tiež 2 zlaté, načo mu vystavili výučný list. Tovarišom sa predpisovala trojročná vandrovka. Privandrovaných tovarišov vždy prideloval do dielni majstrom cechmajster. Tovariš, ktorý sa chcel stať majstrom, musel zaplatiť 1 zlatý do cechovej pokladnice a povinne odpracovať aspoň rok u jedného z prešporských majstrov. V cechu sa nerobil nijaký majstrovský výrobok, zato vstupný poplatok novoprijímaného majstra bol pomerne vysoký, a to 30 zlatých zápisného a 10 zlatých namiesto usporiadania pohostenia.

Na podnet ktoréhokoľvek príslušníka cechu, či už majstra alebo tovariša, mohol cechmajster zvolať mimoriadnu schôdzu, za čo sa však platil osobitný poplatok. Ak to bolo z podnetu majstra, ten zaplatil 51 grajciarov, v prípade tovariša poplatok predstavoval presnú polovicu uvedenej sumy, čiže 25 a pol grajciara. Cechmajster sa mal voliť z troch kandidátov, pričom jedným z nich mal byť aj ten, ktorého

Remeselníci a ich cechy v starom Prešporku

Stredoveký klmpiar v norimberskom ilustrovanom kódexe.

hostenie mal vynaložiť 24 grajciarov. Až potom si mohol začať hľadať prácu, počnúc od najstaršieho majstra k najmladšiemu, ak však bola v cechu vdova po majstrovi, mala prednosť. Pravidelné tovarišské schôdze sa konali každých šesť týždňov. Z peňazí vyzbieraných do tovarišskej pokladnice sa poskytovala podpora chorým či biednym tovarišom, ktorí mali podporu vrátiť, keď im to okolnosti umožnia. Tovariši sa museli správať vo všetkej počestnosti, mali sa vyhýbať miestam, kde sa hrajú hazardné hry, v majstrovom dome nesmeli vyvolávať hádky a škriepky ani sa

biť či ruvať, a to pod pokutou 30 grajciarov.

V druhej polovici 18. storočia pôsobilo v Prešporku trvalo 6 – 7 klampiarskych majstrov, v Podhradí jeden. Roku 1828 bolo na celom území dnešného Slovenska len 39 klampiarskych majstrov, v prešporskom cechu pracovalo 8 majstrov a 11 tovarišov, v Podhradí pôsobili dvaja klampiari. Roku 1869 počet klampiarskych majstrov v Prešporku vzrástol na 20 a postupne sa ďalej zvyšoval, takže roku 1900 ich už bolo 60 a o desať rokov neskôr až 74.

Pokrývači striech

Pokrývačstvo striech bolo zriedkavým, pritom však typickým mestským remeslom. Za pokrývačov označovali len remeselníkov, ktorí pokrývali strechy škridlou. Pokrývanie striech plechom prináležalo totiž klampiariom, pokrývanie šindľom zasa tesárom a pokrývanie striech slamou zväčša na vidieku alebo v chudobnejších predmestiach si ľudia robili spravidla sami.

Okolo roku 1763 sa prešporskí pokrývači striech spojili s dláždičmi ulíc a nádvorí a založili si v Prešporku spoločný cech. Ich cechový štatút v nemeckom jazyku má 18 číslovaných bodov, a keďže bol vydaný v období vrcholiacej rekatolizácie za vlády Márie Terézie, obsahuje aj viaceré ustanovenia náboženského rázu. Išlo predovšetkým o povinnosť byť v sprievode pod cechovou zástavou na každoročnej procesii, účasť na svätej omši konanej v deň sviatku patróna cechu či bohobojný život vôbec.

Poplatky majstrov a tovarišov

Na slávnostných zasadnutiach cechu, ktoré sa uskutočňovali po spoločnej účasti na bohoslužbách jednak pri príležitosti výročia cechu a jednak štvrtročne, vložil každý majster do cechovej pokladnice 30 grajciarov a každý tovariš 11

Stredoveký pokrývač v norimberskom ilustrovanom kódexe

funkčné obdobie sa práve skončilo. Cechmajster mohol dostať aj jedného pomocníka spomedzi majstrov.

Vdovské právo

Povšimnutiahodné bolo ustanovenie, že vdova po majstrovi naďalej mohla viesť dielňu a stala sa členkou cechu s plnohodnotnými majstrovskými právami, pričom jej všetci ostatní majstri mali poskytovať všestrannú pomoc. Na jej žia-

dost mohol jeden z tovarišov riadiť výrobu a zastávať funkciu vicemajstra. Ak sa však vydala za niekoho mimo cechu, všetky majstrovské práva stratila.

Okolo roku 1820 aj roku 1828 v Prešporku vykazovali zhodne dvoch pokrývačov striech.

Doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

Súťaž o 4 vstupenky na predstavenie O snoch, krídla a psovi Hurikánovi!**Súťaž**

Súťažná otázka: Ako sa volajú dvaja starí mládenci z inscenácie O snoch, krídlach a psovi Hurikánovi? Správnu odpoveď pošlite do 3.11.2011 na sutazmdpoh@gmail.com, do predmetu napíšte SÚŤAŽ S BRATISLAVSKÝM KURIÉROM. Nezabudnite uviesť i telefónne číslo. Dvoch výhercov vyžrebujeme.

VÝBER PREDSTAVENÍ NOVEMBER

MESTSKÉ DIVADLO P. O. HVIEZDOSLAVA – UMELECKÁ SCÉNA BKIS

www.mestskedivadlo.sk

MESTSKÉ DIVADLO
STARÁ LÁSKA NEHRDZAVIE Ján Chalupka**2. 11. 2011, streda, 10.30**Divadlo Jána Palárika, Trnava
Vstupné: 4 €**Réžia:** Ladislav Kočan**Účinkujú:** Gregor Hološka, Jozef Bujdák, Kristína Tóthová, Barbora Bazsová, Miroslav Beňuš, Stanislav Staško, Tomáš Mosný

V známej Chalupkovej fraške navštívi staré známe Kocúrkovo záhadný cudzinec. Jeho príchod vzbudí medzi rázovitými dedičkami patričný rozruch. Chalupka sa, tak ako v ostatných svojich hrách, nemilosrdne vysmieva ľudskej hlúposti, obmedzenosti a slaboštvu.

KOZIČKINE POTULKY**6. 11. 2011, nedeľa, 15.00**Divadlo Haaf
Vstupné: 3 €

Účinkujú: The Susie Haas Band, Ivetka Haasová, Zuzana Haasová, Matej Ori Oravec, Michal Haring/Juraj Kochan, Richard Šimurka/Aleksander Vidakovič
Nová hudobná, farebná a vtipná rozprávka na motívy

známeho príbehu O vlkovi a 7 kozliatkach, je aj o ročných obdobiach, či o horárvi Metodovi.

GOLDBERGOVSKÉ VARIÁCIE George Tabori**7. 11. 2011, pondelok, 19.00**

Vstupné: 10 €, 8 €

Réžia: Peter Mankovecký

Obsadenie: Martin Huba, Lukáš Latinák, Marián Miezga, Róbert Jakab, Juraj Kemka, Darina Abrahámová, Jana Olhová, Dominika Kavaschová
Ironicky ladená tragikomédia podáva tému holokaustu groteskne. Sarkastický dialóg despotickeho režiséra a jeho oddaného asistenta napáda dogmy a stereotypy a dáva ich do kontrastu s obyčajnými ľudskými osudmi.

MEDZI NEBOM A ŽENOU Dodo Gombár**8. 11. 2011, utorok, 19.00**Divadelný spolek Frída
Vstupné: 11 € a 9 €**Hrajú:** Diana Mórová, Martin Trnavský a Radim Novák**Scéna:** Jaroslav Buben a Dodo Gombár**Kostýmy:** Diana Strauszová**Hudba:** Andrej Kalinka

Vzťah muža a ženy, vznik ich vzájomnej lásky, jej vývoj a zároveň zánik. Koniec hry zachytáva starenku a starčeka. Ako sa ich vzťah skončí?

O SNOCH, KRÍDLACH A PSOVI HURIKÁNOVI

Ivan Hanzlík a Jozef Krasula

9. 11. 2011, 19.00 Divadelné združenie Partizánske
Vstupné: 3 €**Scenár a réžia:** Jozef Krasula a Ivan Hanzlík

Účinkujú: Martin Bosák a Anton Staňák
Dedinská komédia o starých mládencoch na motívy poviedok Dušana Duška. Vilo Včelička a Edo Klúček žijú v šedom živote a popritom snívajú o svojich stratených láskach.

Predstavenie bude zaznamenávané STV.

Predpredaj a informácie:

mdpoh@mdpoh.sk, tel. č.: +421 2 33 04 61 37 alebo v Informačnom centre na Klobočnickej ulici 2 alebo v sieti Ticketportal, www.ticketportal.sk. Hodinu pred predstavením predaj v MDPOH, Laurinská 19, 811 01 Bratislava. ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Hlavný mediálny partner

Partneri Mestského divadla

Na Kamzíku otvorili Bežecký chodník zdravia

V stredu 19. októbra bol slávnostne otvorený Bežecký chodník zdravia na Kamzíku.

Slávnostne ho otvorili a spoločne pokrstili námestníčka primátora Bratislavy Petra Nagyová Džerengová a hokejisti HC Slovan Bratislava.

Nápad obohatiť často využívanú trasu bežeckého chodníka na Kamzíku fitness prvkami vznikol už v roku 2008 ako požiadavka nielen na spštenie kondičného behu, ale aj ako doplnenie posilňovacími prvkami pre bežcov, ktorí túto trasu s obľubou využívajú. Trať využívajú nielen profesionálni športovci na svoj celoročný tréning, ale aj bežní nadšenci – amatéri, ktorých oblasť Kamzíka láka na športové vyžitie. Na okruhu v dĺžke 1,9 km tu bežci nájdu stredne náročnú bežeckú trať s 8 posilňovacími prvkami. Jed-

notlivé stanovišťa v teréne sú označené a obsahujú informácie o cvikoch vhodných pre dané zariadenie, nadmorskú výšku stanovišťa a vzdialenosť do cieľa.

Realizácia projektu bola možná len vďaka podpore darcov a partnerov Mestských lesov v Bratislave, čo umožnilo v r. 2011 projekt úspešne ukončiť a v týchto dňoch oficiálne odovzdať do užívania verejnosti. Trať je symbolicky venovaná Tomášovi Arnoldovi, športovcovi telom i dušou, ktorý nešťastne zahynul pri prestrelke v Bratislavskom Irish Pube v roku 1999.

Finalizujú pasport reklamných zariadení

Pasport reklamných zariadení, nachádzajúcich sa na jeho území, spracuje do konca októbra hlavné mesto. Ako informoval primátor hovorca Lubomír Andrassy, oslovili už všetky reklamné spoločnosti, ktoré s ním uzatvorili zmluvu o umiestnení nosičov vonkajšej reklamy. „V Bratislave je 1 300 takých, z ktorých dvesto až tristo postavili načierno,“ povedal. Mestu sa podľa neho podarilo zmapovať aj počet tých, ktoré sú v zelených pruhoch, teda medzi cestami. „Je ich 188 a zhruba dve tretiny z nich sú tam načierno, povolenie buď nikdy nemali, alebo im už vypršalo.“

O Barbakane sa stále nerozhodlo

O osude Barbakanu, budovy na Michalskej ulici, o ktorú sa sporia jej majitelia, sa stále nerozhodlo. Ako informoval starostský hovorca Tomáš Halán, mestský časť pokračuje v rokovaniach a za najlepšiu možnosť považuje vysporiadanie sa formou reálneho rozdelenia majetku. Ďalšou je, že by predali svoj podiel väčšinovému vlastníkovi Petrovi Kurhajcovi. To by ale museli schváliť poslanci tamajšieho zastupiteľstva a primátor Milan Ftáčnik.

Najvyššia úroková sadzba na trhu

4,50 %

p.a.
na 60 mesiacov
bez poplatkov

Kontakt:

• pobočka Digital Park II, Einsteinova 25,
tel.: 02/3226 6702-3

• pobočka Krížna 3, tel.: 02/5541 0647-8

Výnimočná ako Vy

(red)

(sita)

ZSE odštartuje diskusný seriál o veľkých témach budúcnosti

Na pôdu slovenských vysokých škôl prichádza nový originálny projekt big fut (big steps for the future). Ide o seriál živých šiestich diskusií, ktoré hľadajú odpovede na naliehavé otázky súčasnosti. Okrem technologického pozadia prinášajú pohľad ekonomický, spoločenský a morálny. big fut vždy zavíta na pôdu vybranej slovenskej univerzity.

Moderátormi diskusií budú Štefan Hríb a Martin Mojžiš z časopisu .týždeň. Spolu s nimi vystúpia zahraniční a domáci odborníci v danej oblasti. Diskusie budú vysielané naživo cez www.bigfut.sk, kde sa budú nachádzať aj informácie o projekte, vrátane videoblogov. V kontakte s projektom možno zostať aj pridaním sa do skupiny www.facebook.com/bigfutSK.

Každá zo šiestich pripravovaných diskusií má navyše exkluzívneho komerčného partnera. Pre úvodnú tému s názvom „Kedy budeme všetci elektrárne?“ sa exkluzívnym partnerom stala Západoslovenská energetika, a.s..

„Otázkou by sme chceli otvoriť problematiku, v pozadí ktorej stoja revolučné zmeny spájajúce dopravnú infraštruktúru s najnovšími informačno-komunikačnými a energetickými technológiami. Jedným z nevyhnutných predpokladov týchto zmien je vybudovanie tzv. smart sietí. Čo znamená, keď siete „myslia“ priblížime v diskusií s naším odborníkom v úvodnej časti projektu.“ uviedol Ján Orlovský, hovorca ZSE. Prvá diskusia sa uskutoční 26. októbra 2011 o 15. h na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity.

„big fut by rád pritiahol pozornosť verejnosti k technickým témam. Tieto témy sú pre celú spo-

ločnosť rovnako dôležitá ako politika alebo kultúra. Ak ich navyše dokážu odborníci a vedci zrozumiteľne komunikovať, môžu byť fascinujúce aj pre bežného človeka,“ povedal Tomáš Král, vedúci komunikácie spoločnosti Siemens s.r.o.

Cieľom projektu je prostredníctvom silného autentického zážitku na univerzitnej pôde vzbudiť najmä u vysokoškolských študentov záujem o celoživotné vzdelávanie, slovenský vývoj a výskum a motivovať ich k túžbe tvoriť lepšiu budúcnosť sveta. Projekt je plánovaný na obdobie október 2011 až máj 2012.

Hlavným organizátorom a obsahovým garantom projektu big fut je spoločnosť Siemens, hlavným mediálnym partnerom a obsahovým garantom je časopis .týždeň a hlavným technologickým partnerom je spoločnosť Monogram.

(poh)

PODPÍŠTE A BUDETE
MAŤ LACNEJŠIU
ELEKTRINU.
CELÁ ULICA
MI TO UŽ
PODPÍŠALA.

KEĎ JA NEVIEM...
MUSÍ TO BYŤ
HNEĎ?

Pozor na ponuky, ktoré vás môžu vyjsť draho!

Nie všetci obchodníci s elektrinou si zaslúžia vašu dôveru! Vedia o tom svoje aj naši zákazníci, ktorí sa s nimi už stretli. Odporúčame vám, aby ste si dokumenty od podomových predajcov pozorne prečítali a všetky informácie si dôkladne preverili. **V prípade akýchkoľvek pochybností volajte našu Zákaznícku linku 0850 111 555 počas pracovných dní od 7.00 do 19.00 h.**

Dobrý partner dáva viac než energiu

Člen skupiny **e-on**

Západoslovenská
energetika

Šatan ostáva do konca sezóny

Hokejisti Slovana Bratislava budú môcť počítať so službami hviezdneho Miroslava Šatana až do konca aktuálnej sezóny, vrátane play off. Potom, ako mu po súboji v Poprade skončila pôvodná mesačná zmluva, dohodol sa s vedením na jej predĺžení do 30. apríla 2012. „Je viac dôvodov na moje rozhodnutie. Budem doma, nebudem musieť nikam cestovať, čo som si užil za pár posledných rokov až-až. Pôsobenie v Slovane prinieslo aj stabilitu v rodine a už sa budem môcť sústrediť len na hokej. Verím, že to neofutujem,“ povedal po 13 extraligových dueloch najproduktívnejší hráč „belasých“ (5+13).

Slovan sa po troch prehrách (Zvolen, Poprad, Žilina) vrátil na víťaznú vlnu v ten najsprávnejší okamih: doma pred rekordnou návštevou sezóny vyše 8 800 divákov porazil na nulu úradujúceho majstra z Košíc a vzápätí si odniesol tri body z horúceho ľadu v Trenčíne. Do novembrovej reprezentačnej prestávky ho čakala ešte séria troch domácich zápasov. Po nej Slovan takmer na 4 týždne vycestuje za súpermi, keďže Slovnaft Arena bude dejiskom viacerých veľkých koncertov.

S víťazstvami ako keby priamo úmerne prišli aj prvé zranenia.

Najprv nedohrali zápas s Košicami Lipiansky a Štajnoch, v Trenčíne zo zápasu pre zranenia predčasne odstúpili aj Macho a Hudec. Do zápasového rytmu museli nabehnúť traja noví hráči – Jakub Cíger, Sloboda a Janík.

Okrem zranení v poslednom čase Slovan sužovala aj herná ne-disciplinovanosť. Slovan má príliš veľa dvojminútových vylúčení a uvedomujú si to aj samotní hráči. „Našou silnou stránkou je vyváženosť a vyrovnanosť, máme skúsených hráčov a zároveň šikovných mladíkov. Rozhodnúť môže doslova ktorákoľvek formácia. Našlapanie sme po letnej príprave aj fy-

zicky, len tie vylúčenia, tých je na môj vkus priveľa,“ priznáva Roman Kukumberg, momentálne najlepšieho strelca Slovana.

Zápas s Košicami vytiahol Slovan vyššie aj v tabuľke návštevnosti, manažment však spokojný nie je a rozmýšľa nad rôznymi projektmi, ktoré by do Slovnaft Arény prilákali ešte viac ľudí. V spolupráci s Ticketportalom pripravuje nové balíčky vstupeniek. Ak si divák kúpi niektorých z balíčkov, v ktorom budú 4, 5, resp. 7 domácich zápasov, návšteva jedného zápasu ho vyjde o tretinu lacnejšie, ako je cena individuálnej vstupenky.

(red)

ŠKP Bratislava víťazom národného kola

Vítazom národného kola Európskej ceny za prevenciu kriminality sa stal projekt „Športom za duševné zdravie detí“, ktorého predkladateľom bol Športový klub policie Bratislava (ŠKP Bratislava).

Projekt je dlhodobý zameraný na organizáciu športových podujatí a voľnočasových aktivít pre žiakov základných škôl doplnený o sprievodný program zameraný na prevenciu proti kriminalite a orientáciu v IT komunikáciách.

Do národného kola súťaže, ktoré sa konalo 27. septembra sa prihlásilo 12 projektov, pričom osem z nich splnilo náročné kritériá súťaže. Výberová komisia zložená z koordinátorov prevencie kriminality v sídle kraja, zástupcov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality rozhodla o víťazstve projektu ŠKP Bratislava.

Klub sa dlhodobu venuje práci

s deťmi a mládežou už od 5 rokov a svojimi kreatívnymi projektmi podporuje pohybové aktivity na školách. Projekt „Športom za duševné zdravie detí“ je zameraný na rozvoj a popularizáciu športu medzi školopovinnou mládežou v Bratislave a v širšom okolí.

Vítazný projekt bude Slovenskú republiku reprezentovať vo Varšave v dňoch 14.-15. decembra 2011.

(red)

Tínedžer Michňák so životným úspechom a veľkou perspektívou

V hlavnom meste vyrastá slovenskej gymnastike veľký talent. Slavomír Michňák zo Slávie UK Bratislava to v septembri naznačil na pretekoch Svetového pohára v slovinskom Maribore, keď len ako 18-ročný postúpil prvýkrát v kariére do finále na koni s držadlami.

„Pritom to boli len druhé preteky medzi seniormi v rámci Svetového pohára. Podaril sa mu však obrovský úspech, keď sa do najlepšej osmičky prebojoval aj napriek veľkej konkurencii, ktorá sa v Maribore zišla. Finále mu síce nevyšlo, hoci veľmi túžil zaútočiť na medailovú pozíciu, ale myslím, že pochopil, že úspechy sa nerodia až tak ľahko a jeho čas ešte príde,“ povedal pre Bratislavský kuriér reprezentačný tréner Martin Zvalo.

Práve v Michňákovskej osobe môže získať skvelého nasledovníka aj súčasná slovenská jednotka Samuel Piasecký. Ani jednému sa nepodarilo prebiť na nedávnych majstrovstvách sveta v japonskom Tokiu do finále, ale v budúcnosti tre-

ba rátať s oboma. „V Tokiu sa zišlo tristo najlepších gymnastov z celej planéty aj s kompletnou čínskou, či japonskou elitou a Michňák tam prakticky zbieral cenné skúsenosti. Ale som presvedčený, že v Bratislave nám určite rastie nový gymnastický talent. Myslím si, že budúročná olympiáda v Londýne bude patriť Samuelovi, no tá ďalšia v Riu by už mohla byť Slavomírova,“ predpovedal stále iba tínedžerovi svetlú budúcnosť Zvalo a po-

kračoval: „Michňák môže v budúcnosti profitovať najmä z elegantného štýlu, lebo v súčasnej gymnastike sú veľké bodové zrážky za prejav. No a jeho silnou zbraňou je kôň, na ktorom vyzerá naozaj dobre. Uvidíme už o rok ako to bude vyzeráť, jeho úlohou bude najmä drilovať a postupne sa psychicky obrniť voči tlaku, ktoré prinášajú veľké podujatia.“

(ki)

Volley team Unicef s vysokými ambíciami

Na volejbalovej mape Slovenska možno už v blízkej budúcnosti vyrastie nová bratislavská bašta. Piaty tím minulej sezóny mužskej extraligy STU Bratislava rukuje do nového ročníka nielen s novými, najvyššími ambíciami, čerstvými posilami, ale aj s novým menom - VOLLEY TEAM UNICEF je prvým športovým klubom na Slovensku, ktorý je hrdým partnerom celosvetovej organizácie - Detského fondu Spojených národov (UNICEF).

Klub venuje všetky výťažky z predaja vstupeniek na domáce zápasy svojmu partnerovi. Volley Team prispeje na programy UNICEF 5% - 10% zo získaných sponzorských príspevkov a tiež podporí aktivity UNICEF zorganizovaním benefičných volejbalových zápasov. „Okrem finančného profitu oceňujeme aj to, že Volley Team sa stáva nielen našim partnerom, ale vstupuje do povedomia ďalšej športovej skupiny volejbalových priaznivcov. Stojí za povšimnutie, že naše logo mali na svojich dresoch aj futbalisti FC Barcelona, najpopulárnejšieho klubu na svete. Želám si, aby aj Volley Te-

amu UNICEF Bratislava prinieslo toto spojenie dobré športové výsledky,“ povedal výkonný riaditeľ Slovenského výboru pre UNICEF Miroslav Kaňa.

Už v minulej sezóne pritiahol klub do svojich radov viaceré legendy slovenského volejbalu, na čele s Richardom Nemcom. V úvode sezóny sa klub ešte posilnil ďalšími zvučnými menami ako Martin Benčíč, Milan Hriňák či Martin Mikula. Nemca však uvoľnil klub na mesačné hostovanie do elitného talianskeho kolektívu Pallavolo Modena. Jedinou podmienkou hostovania zo strany Bratislavčanov bolo, že účastník jednej z najlepších volejbalových líg na svete - Serie A1 odohrá pri Dunaji priateľský duel. „Náš tím tvoria skúsení, aj v zahraničných kluboch ostrieľaní hráči, s ktorými máme tie najvyššie ciele. Chceme hrať finále play off extraligy, najradšej s bratislavským VKP a získať Slovenský pohár. Tieto výsledky by nás následne posunuli do pohárovej Európy,“ povedal na tlačovej konferencii prezident klubu Ladislav Hampl.

(ki)

Rodinné a firemné záhrady a dvory

Komplexná starostlivosť o Vašu záhradku
Staráme sa o Vašu záhradu a Vy sa staráte o iné dôležitejšie veci

(kosenie, zavlažovanie, výrub, strihanie a ošetrovanie stromov, odvoz odpadu)

Akcia: už od 20 Eur, pri pravidelnom ošetrovaní zľava až do 50 %.

Tel. kontakt: 0917 539 527

Zavolajte a dohodnite si termín nezáväznej obhliadky.

PREDAJ - SKLAD - VYSOKÁ pri MORAVE

Predáme jednopodlažný sklad (930 m2) na komerčné využitie v obci Vysoká pri Morave (len 25 km od Bratislavy).

Prístup pre kamióny, čelná nakladacia rampa.

Cena dohodou.

Bližšie info na tel.č. 0905 615 539.

DUCHOVNÉ SLOVO

November prináša do nášho života azda najviac smútku. Nie len pri pohľade na prírodu, ale najmä pri putovaní na cintoríny, ktoré je spojené jednak so slávnosťou Všetkých svätých, no najmä s dňom Pamiatky zosnulých – Dušičky. Je to čas, kedy si spomínáme na našich drahých zosnulých, prežívame pocity bolesti nad ich stratou ale aj pocity nádeje, že sa nachádzajú na krajšom mieste plnom lásky a šťastia, pri našom Stvoriteľovi. Je to čas, kedy sa viac zamýšľame nad hodnotou života a možno aj nad kvalitou toho vlastného. Zapalujeme sviece, kladieme kvety na hroby našich drahých, ale asi je to príliš málo, lebo s kvetmi a sviečkami idú ruka v ruku aj naše spomienky na nich a ich život. K tomu ako veriaci pridávame aj modlitbu, ktorá pre veriaceho je magnou chartou jeho putovania na cintorín, lebo „svätá a nábožná to myšlienka modliť sa za mŕtvych, píše svätopisec v knihe Machabejcov.

Spomenieme si však aj na tých, za ktorých sa nikto nemodlí? Alebo na tých, ktorí nemali také šťastie ako my a nemohli sa narodiť? Človek dostal od svojho Stvoriteľa slobodnú vôľu, čo je úžasný dar. Zabúdame však na to, že naša sloboda končí tam, kde sa začína sloboda niekoho iného a opravdivá sloboda nejestvuje bez lásky k iným. Boh vedel o našej existencii dávno predtým ako sme sa narodili, veď vo Svätom písme je napísané, že má spočítané aj všetky vlasy na našej hlave! Je zaujímavé, ako mnohí „odborníci“ dokážu vyhlásiť, že do určitej chvíle život nie je životom a od určitého momentu sa ním stáva. Je zaujímavé, že počaté dieťa má podľa slovenských zákonov právo dediť, ale nemá zaručené právo narodiť sa, alebo že naše zákony chránia viac zvieratá ako počatý ľudský život. Často sa pri tejto téme stretávame s dvojnásobnou terminológiou, ako napríklad „prerušenie tehotenstva“, ktorým chcú niektorí ľudia zakryť jeho pravú povahu a vo verejnej mienke zmierniť závažnosť tohto skutku. Zamýšľame sa nad tým niekedy? Život je najväčší a najkrajší dar, ktorý sme dostali, ale je na nás, ako s ním naložíme. Cestou jeho ochrany od počatia až po prirodzenú smrť ide aj združenie Fórum života. Práve 2. novembra vrcholí každoročná kampaň „Sviečka za nenarodené deti“. Cieľom nie je nikoho súdiť, ale prebúdať. Uvedomujeme hodnotu života, preto zapojme sa do tejto kampane.

Daniel Dian

Kde iní končia, oni začínajú

Leto je už definitívne minulosťou, horúčavy, sálajúci vzduch a pocity ako na Sahare ostali len v spomienkach. Rána sú chladné, stmieva sa rýchlejšie a ani cez deň sa veru nezapotíte. Podľa členov najstaršieho slovenského otužileckého oddielu Ľadové Medvede Bratislava sa začína počasie bližieť ideálu, i keď väčšina ostatných si radšej sadne k vyhriatemu radiátoru.

Začiatok otužileckej sezóny býva v znamení kontroly kondičky. Prvá otužilecká akcia sa konala 16. októbra na Zlatých pieskoch a bola Memoriálom Vladimíra Skovajsu. Legendárny bratislavský plavec bol zakladateľom otužovania resp. zimného plávania na Slovensku. Na jeho počesť si otužilci v pätnáststupňovej októbrovej vode zaplávali rôzne vzdialenosti podľa vlastného výberu. Jesenné plávanie je viac ako len súťaž, predstavuje zrkadlo vlastných možností a pripravenosť na mrazivé dni. Dostatočné kondičné schopnosti v spojitosti s otužilos-

ťou sú nevyhnutné pre bezpečné zvládnutie náročných zimných plaveckých podujatí.

Poradňa ľadového medveďa

Nevyhnutnou prípravou na ľadové vody jazier a riek, je čo najčastejšie plávanie už počas leta. Pravidelné plavecké tréningy v lete pomôžu rozvoju telesnej zdatnosti. Pri dodržaní predšavzatí pravidelne plávať ani nezbadáte že je zrazu október. Plávaniu v otvorených vodách sa venujte aspoň dvakrát do týždňa. Ak ste slabší v plaveckej technike zvolte prsiarsky štýl a snažte sa ho zdokonaľovať. Platí zásada, čím je lepšia technika tým menej námahy vynaložíte a o to viac vydržíte vo vode.

Informácie o otužileckých podujatiach získate na internetovej stránke www.ladovemedvede.sk.

PaedDr. Radovan Hlatký

Karol Lovaš chcel slovenských prezidentov ukázať ako ľudí

Bývalý novinár Karol Lovaš, dnes kňaz a brat Šavol, s bývalým slovenským prezidentom Michalom Kováčom. foto Branislav Mórič

Po dovolenke v Thajsku sa komcom deväťdesiatich rokov minulého storočia rozhodol zmeniť svoj život dovtedy novinár Karol Lovaš, spojený predovšetkým so Žurnálom rádia Twist, prostredníctvom ktorého informoval o zásadných politických kauzách.

Keď sa vrátil, odišiel z Twistu a začal študovať na Teologickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe. Stal sa bratom Šavolom, v súčas-

nosti pôsobí na jednej českej farnosti.

V knihe Kováč, Schuster, Gašparovič v rozhovore s Karolom Lovašom chcel ukázať, že traja doterajší prezidenti samostatného Slovenska sú v prvom rade ľudia. „Spoznal som ich ako ľudí, čo nie je málo. V každom z nás je to lepšie aj to horšie, ale k tomu dobrému sa treba dopracovať.“ je presvedčený.

(Id)

Skôr ako začnete otužovať

1. Posúďte svoj zdravotný stav, kontraindikáciou sú napríklad ochorenia srdca a obličiek.
2. Každý deň sa sprchujte studenou vodou.
3. Kondícia je veľmi dôležitá pri rozvoji otužilosti. V tejto fáze prípravy sú vhodné všetky druhy pohybových aktivít - napr. beh, chôdza, plávanie, kondičná gymnastika i posilňovanie s činkami.
4. Tvrdý tréning vyžaduje dôkladnú životosprávu, dbajte na dostatok spánku, pitný režim a vyváženú stravu.
5. Často vetrajte, obliekajte sa ľahšie a vrstvomito, využite každú chvíľu na pohyb vonku.
6. Pomocníkom telesnej kondície je psychická pohoda.

Inzerujte tam, kde sa to oplatí!

Využite teraz výhodnú zľavu na inzerciu v roku 2012

Bratislavský kuriér

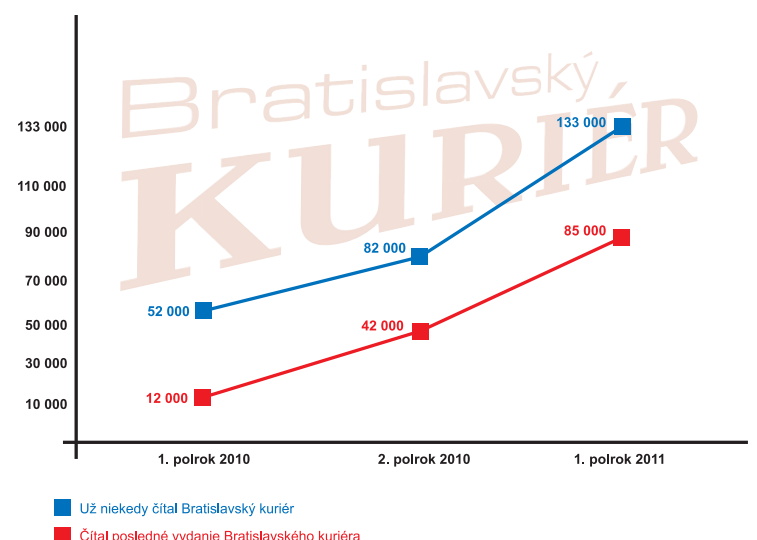
najrýchlejšie napredujúce regionálne noviny v hlavnom meste *zdroj Median SK

Dvojtýždenník, náklad 160 000 kusov, zadarmo do schránok a stojanov v celej Bratislave, 5 rokov na trhu.

*čítanosť Bratislavského kuriéra rastie každý kvartál

*konkrétne podmienky inzercie sa dozviete na adrese inzercia@bakurier.sk alebo na tel. č. +421 907 919 252

www.bakurier.sk/inzercia

Keď Eva Urbaníková píše, otravuje ju čokoľvek z reálneho života

Tridsaťpäťtisíc ľudí si už kúpilo *Vzťahovú níž*, zatiaľ poslednú knihu od Evy Urbaníkovej. Foto: Braňo Móric

Tridsaťpäťtisíc ľudí si už od mája zo slovenských kníhkupectiev odnieslo *Vzťahovú níž*, zatiaľ poslednú knihu od obľúbenej Evy Urbaníkovej, v minulosti rozhlasovej moderátorky a novinárky, ktorá si pred časom založila vlastné vydavateľstvo – Evitapress – a uspela. Jozef Dado Nagy počas jej spovedania v *Panta Rhei* na Poštovej ulici priznal, že má pre ňu slabosť, pretože mal dobrý pocit po prečítaní všetkého, čo doteraz napísala.

Eva sa priznala, že svoje postavy vytvára na reálnom základe, s ich predobrazmi to pritom konzultuje. Prípadne vezme len ten základ a zvyšok „dokreslí“. Jej dcéru Lindu vraj niekedy štvie, keď sa jej učiteľia pýtajú, či patrí k tej spisovateľke, ona jej ale vysvetľuje, že má byť rada, že ju pozná inak ako ostatní. „Ako mamu, v pyžame, nenamaľovanú.“

V spomínanej *Vzťahovej níži* sa Urbaníková zaoberá mladou a ta-

lentovanou huslistkou Martinou, ktorá v devätnástich rokoch otehotnela a kvôli dcére svoju našartovanú kariéru „zmrazil“. O niekoľko rokov neskôr dostáva lukratívnu ponuku z Berlínskej filharmonie, ale v tom istom čase stretáva zaujímavého muža. Tak sa rozhoduje, čo uprednostníť. „V detstve ma bavili pikošky o hudobných skladateľoch, ktorí nemali klasický rodinný život. Žiť s umelcom je nemožné, tí žijú v iných sférach, a keď si založia rodinu, trápia sa, alebo prestanú tvoriť,“ tvrdí autorka.

Ktorá, keď píše, tak nie na etapy, ale v jednom kuse. „Keď píšem, otravuje ma čokoľvek z reálneho života,“ priznala sa. „Mávam vtedy neumyté vlasy, nechce sa mi ísť ani vyvenčiť psa.“ Paradoxne, čím dlhšie Eva píše, tým menej je s napsaným spokojná. „Viem, že sa to bude predávať tak či tak, ale zároveň viem, že keď sa to čitateľom nebude páčiť, ďalšiu knihu odo mňa si už nekúpia.“ Svoje vydavateľstvo chce mať pritom „ešte milión rokov, chcem, aby ho zdedili moje deti“. Jej prvotinu *Všetko alebo nič* z roku 2007, mimochodom, si kúpilo už 140 – tisíc ľudí. „Stále dorastajú mladé dievčatá,“ konštatovala v tej súvislosti.

Keď dopíše, posúva rukopis dvom editorom. „Vždy im ustúpim,

majú nadhľad a pravdu.“ Tým, ktorí jej posielajú svoje rukopisy, zase vždy povie svoj názor. S tým, že je subjektívny, a že to, že sa nepáči jej, nemusí znamenať, že sa nebude páčiť ani iným. „Nikto z nás nie je objektívny, emóciu neposúdiš.“ Zatiaľ jej vraj neušlo nič, čo by potom vyšlo inde a ona to ľutovala.

Evitapress a pod touto hlavičkou vydávané tituly majú aj kritikov, tvrdiacich, že kazia vkus. „Na druhej strane mi chodia e - maily od stredoškolských učiteliek, ktoré mi píšu, že dievčatá začali opäť čítať, píšu mi aj tie dievčatá. Takže zmysel to má,“ je presvedčená majiteľka úspešného vydavateľstva. Do Vianoc má ešte vyjsť zbierka poviedok s kriminálnymi zápletkami od neznámych autorov. „Keď som bola mladšia, prišiel mi svet vydavateľstiev nepriestrelný. Dnes si myslím, nech ľudia píšu. Nimi popisované tunajšie realie a mentalita sú nám bližšie ako tie zďaleka,“ zdôvodňuje.

Eva Urbaníková sa momentálne vďaka synovi Filipovi preluskáva Encyklopédiou o ľudskom tele, okrem toho číta predovšetkým rôzne rukopisy. Fanúšikom Evitapressu vyšla v ústrety otvorením stánku čisto s titulmi odtiaľ v Euroveji, teší sa na tohtoročnú Biblioteku.

(ld)

Jablká menili za cigarety

Aj tento rok spustila Liga proti rakovine v rámci Týždňa proti rakovine edukačno - preventívnu kampaň, zameranú tentoraz na fajčenie, čo je jeden z najrizikovejších faktorov, ktoré môžu mať vplyv na vznik onkologického ochorenia. Zakončili ho už trinástym Dňom jabĺk, ktoré dobrovoľníci „Ligy“ rozdávali v uliciach Bratislavy a ostatných slovenských miest ako symbol zdravia a zdravej výživy. V žltých tričkách ponúkali okoloidúcim možnosť vymeniť za jabĺčko cigaretu, tohtoročný Týždeň proti rakovine totiž „bežal“ pod heslom „Neodfajčite im detstvo!“. Zamerali sa počas neho na škodlivosť fajčenia pre deti a mladých ľudí. Viac informácií nájdete na www.lrp.sk.

Študentská kvapka krvi

So Študentskou kvapkou krvi - tento rok v znamení hesla Čas na život! - začal minulý týždeň odberom krvi vo Fun rádiu Slovenský Červený kríž, potrvá do 18. novembra. Cieľom kampane je presvedčiť predovšetkým mladých ľudí, aby chodievali darovať krv opakovane. Na www.mojakrvnaskupina.sk nájdete záujemcovia informácie o miestach, kde môžu krv darovať a kde ju aktuálne najviac potrebujú.

(ld)

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

	DRUHÝ ÚTVAR STAR. PRVHOŔ	ŽENSKÉ MENO (9.9.)	GRÉCKE MUŽ. MENO (ANDREJ)	MENO SILVESTRA	TENZIA	KALKAZSKÁ HORSKÁ OSADA, AUL	POMŔČKY: PIC, DILAM, AMILAN, LICHÉN, ETES, METIS, BLEN, CAHORS, MLT, LANITAL	1.ČASŤ TAJNIČKY	JAPONSKÉ UMELE VLÁKNO	METROPOLA NIGÉRIE	ZÁVITOVKA (TECH. SLANG)	NÁŠ (ANGL.)	JEDOL VEČERU	ŠTÁT V USA	KAZEINOVÉ VLÁKNO	
MASŤ (ZAST.)							VYRÁBAL NAPODOBENINU									
SPŔSOBILI RANU							ŽENSKÉ MENO									
HUNDRAL							OBÝVATEL NIGERU ODBORNÍK NA PRIPRÁVU JEDÁL									
BEZPRÁVNY ČLOVEK						CENINA MESTO V SAUDSKEJ ARÁBII						EUROPEAN BIONFORMATICS INSTITUTE OBSAH DRÁHEHO KOVU V MINCIACH				
VYZNÁŠ SA V NIEČOM					FRANCÚZSKY SPISOVATEL OBÝVATEL LELESA					MONGOLSKÝ PASTIER DOBYTKA PASTIER SVIŔI						
DIETLOVÁ SESTRÍČKA				LIŠAJ (LEK.) TUŽAVA (EXPR.)						SUCHÁ ČASŤ OBILIA ZDIERAČ, ÚŽERNÍK						
SPRÁVCA HRADU								ZAVOLANÍM ZHROMAŽDIL MALTA (OLYMP. SKR.)								
	MESTO V RUSKU	SŔROVINA NA VYROBU CUKRU	TIBET. JARABICOVÝ VTÁK SÍDLO V MAĎARSKU					1502 RÍM. ČÍSLICAMI 2.ČASŤ TAJNIČKY					TKANINA (ZAST.)	RYBIE VAJÍČKO	POSLEDNÝ (ANGL.)	
ZREZEM							HORKÁ JEDOVATÁ RASŤLINA SKR. SŔHVEZDIA MALJAR					ZOŠIVAL ORAL HISTORY ASSOCIATION				
MESIAC JUPITERA						VLASTENKA JESTVIJ										
ZAMENÍŤ ZA PENIAZE. PREDÁŤ									FRANCÚZSKE MESTO							
RIASENÁ SUKŔNA									PALESTÍNSKY POLITIK (JASIR, 1929)							

Významnú etapu československých medzivojnových dejín a unikátny produkt baťovského podnikateľského boomeru – Zlín predstavuje výstava Slovenského národného múzea (**dokončenie v tajničke**) – Zlínska architektúra 1910 – 1960. Navštívte ju môžete do 30. októbra, takzvané Baťovo mesto vám priblíži ako mix moderného urbanizmu a prísne štandardizovanej architektúry.

**v každom
vydaní
do konca
roka**

HOROSKOPY NA ROK 2012

od známej astrologičky Katky Čemickej

Ryby (20.2.-20.3.)

Všeobecné tendencie

Každá fáza roka má svoje čaro aj svoje negatíva. Od začiatku roka do apríla prežívate činorodé, aktívne obdobie, kedy sa veľa od vás žiada, veľa toho dokázate a veľa za to dostanete. Po materiálnej stránke ste celkom spokojní, zato vám chýba niečo alebo niekto, s kým by ste nadviazali užší kontakt, či už pracovný, priateľský alebo milostný. Od mája do augusta prežívate najrušnejšie obdobie a ste odkázaní viac – menej sami na seba, takže jedine záblesky lásky alebo príjemnej spoločnosti presvecujú šedosť dní. Zato od septembra sa začína nová, aktívna fáza v živote, kedy sa nové zapojenie objavuje a vnútorne nachádzate, čo ste hľadali, hlavne marcoví (potom neskôr aj februároví), ale zas po finančnej stránke vaša osobnosť trpí. Hľadajte u niekoho materiálnu alebo duchovnú podporu a uvidíte, že ju nájdete. Tu zas majú väčšiu šancu februároví.

Láska a manželstvo

Pokiaľ nemáte trvalý vzťah, alebo dokonca žiaden vzťah, tak tento rok priniesie veľa príležitostí a vyzerá to, že ich aj viaceré využijete. Zamilovanosť z vašej strany nebude chýbať, ale na opätovanie citov treba voliť rafinovane vhodné termíny. Ináč osud zariadi, že láska ako prišla, tak aj odíde a zas príde iná. Ak mienite uzavrieť sobáš, tak na jeseň až do konca roka

Peniaze

Do leta sa neopláca meniť spôsob obživy, i keby príjmy neboli stabilné s rovnomerné. Do jesene vám odpadne istý veľký „finančný“ kameň zo srdca, možno splatíte pôžičku alebo sa uvoľnia nejaké financie pre vás. Od leta vám je výhodné žiť vo zväzku: partnerova finančná situácia vyzerá ešte ružovejšie ako tá vaša. Vianoce budú po finančnej a materiálnej stránke vydarené a štedré, bohaté.

Práca a zdravie

V tomto roku vám nehrozí žiadna vážna choroba. Stačí sa neprejedat' sladkosťami a trochu si dať viac pozor na hygienu ako po iné roky, obzvlášť v čase chrípkovkej epidémie. Pracovne to vyzerá, že máte stabilné, i keď nie veľmi lukratívne miesto, teda, ak ste sa narodili pri východe slnka. Pri lepšej hodine narodenia sú možné aj vyššie príjmy. V každom prípade sa vám v práci bude najlepšie dariť v letných mesiacoch, takže ak chcete ísť v lete do cudziny, tak sa snažte to spojiť so služobnou cestou.

V čom vám praje šťastie

Darí sa vám predovšetkým v prvom polroku a predovšetkým v spoznávaní nového, či už za poznáním pcestujete, alebo si to prečítate v knihách, časopisoch alebo na internete. Po intenzívnom eventuálnom zasadení sa v špičkovej práci do leta, kde by ste veľa dosiahli, si zaslúžite oddych v nevednom prostredí. Jesenná dovolenka v exkluzívnom prostredí by sa vydarila.

Baran (21.3.-20.4.)

Všeobecné tendencie

V priebehu tohto roka sa nebudú diať veľké zmeny. Vás, marcových, čakajú zmeny, možno v zamestnaní, možno v bývaní, možno v osobných vzťahoch, asi sa vám vplyvná osoba vmiešava do života a ovplyvňuje vaše rozhodnutia ináč, ako by ste chceli. Vy apríloví, ale narodení do 10., máte úplne rozprávkový rok, všetko ide ako po masle, staré problémy sú zažehnané a vy sa tešíte zo života, z dobrého zdravia, možno aj z novej lásky. Vy apríloví z poslednej dekády Barana ste aj v tomto roku obmedzovaní buď vlastným zdravím a svojimi možnosťami, alebo starosťou o niekoho iného, staršieho, chorého, skrátka, toho istého ako vlni. Starosti pominú na jeseň a naddho budú zažehnané.

Láska a manželstvo

Nie je isté, či vás to poteší, či zarmúti, ale v tomto roku zostávate pri starej láske a žiadna podstatná zmena sa nekoná. Kto si hľadá partnera či lásku, tento rok ho nesklame. Na nadväzovanie nových známostí sú ideálne letné mesiace a dovolenka k tomu, ale ani zvyšok roka nie je na zahodenie. Od novembra je lepšie zmeniť povrchný vzťah na seriózny, alebo potom už koncom roka to pôjde aj skoncovať s neperspektívnym vzťahom a vrátiť sa k serióznym úvahám.

Peniaze

Prvá polovica roka je jedinečná na zarábanie peňazí, prípadne obchod, podnikanie, bankovníctvo. Naopak v druhej polovici roka sa vyskytnú problémy, nečakané – alebo aj predpokladané výdavky, ktoré rozhodne znižujú vaše finančné rezervy. Výhodu majú Barani, ktorí sa majú o koho oprieť. Vašej polovičke sa zase v druhej polovici roka bude lepšie dariť. Vám sa tiež ukazuje potom možnosť výhry, dedičstva alebo iných, nie vlastnou prácou získaných finančných prostriedkov a nehnuteľností.

Práca a zdravie

Ak vykonávate radovú prácu, prvý polrok je sprevádzaný neustálymi škriepkami a osočovaním zo strany kolegov, prípadne nebude ani príležitosť, lebo vám hrozí dlhodobé zápalové ochorenie alebo nejaká infekcia, kvôli ktorej nebudete ani chodiť do roboty. V druhej polovici roka sa situácia dorieši, možno nie presne podľa vašich predstáv. Ak by ste aj stratili staré zamestnanie, behom krátkeho času si nájdete nové a v konečnom dôsledku už zas budete spokojní.

V čom vám praje šťastie

V tomto roku sa vám darí zarábať peniaze, študovať a na cestách zbohatnúť alebo načerpať zaujímavé skúsenosti. Hviezdy vás neuchránia od eventuálneho zranenia na cestách, ale pomôžu zariadiť, aby prišla načas pomoc a aby vás zachránili. Spisovateľom a redaktorom tohoročné aspekty kriticky nabrusia pero, resp. počítačovú klávesnicu. Slovné alebo písomné vyjadrenie nesúhlasu môže pomôcť zlepšiť situáciu.

**Viac o svojom
znamení nájdete
v novom vydaní**

Publikáciu Horoskop 2012 si môžete zakúpiť v novinových stánkoch.

**ČO NÁS ČAKÁ !
ČO NÁS ČAKÁ?**

**ČO NÁS NEMINIE !
ČO NÁS NEMINIE?**

Všeobecné tendencie
Domov a rodina
Láska a manželstvo
Peniaze
Práca a zdravie
Cesty a štúdia
Priateľstvá a plány do budúcnosti
V čom nám praje šťastie
Dobrá rada